

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 26.7.2004
KOM(2004) 521 endelig

2004/0176 (AVC)

Forslag til

RÅDETS OG KOMMISSIONENS AFGØRELSE

om indgåelse af en partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. Forbindelserne mellem Tadsjikistan og De Europæiske Fællesskaber er for øjeblikket omfattet af den handels- og samarbejdsaftale, der blev undertegnet med det tidligere Sovjetunionen den 18. december 1989 (og som trådte i kraft den 1. april 1990), som påtegnet af Republikken Tadsjikistan ved en brevveksling den 4. februar 1994. Rådet udstedte sine forhandlingsdirektiver den 5. oktober 1992, ændret den 10. oktober 2003, og Kommissionen indledte formelt forhandlingerne om en partnerskabs- og samarbejdsaftale i november 2003. Efter anden runde i forhandlingerne blev aftaleteksten paraferet i Bruxelles af forhandlerne for Kommissionen og for Tadsjikistans regering den 16. december 2003.
2. Den foreslåede partnerskabs- og samarbejdsaftale vil bidrage til at konsolidere og styrke EU's tilstedeværelse i Tadsjikistan og mere generelt i regionen i Centralasien såvel på politisk og økonomisk plan som på handelsområdet. Den vil desuden tilskynde til økonomisk vækst og fremme bæredygtig udvikling, fattigdomsbekæmpelse og stabilitet i Tadsjikistan og i Centralasien. Den vil være en ramme for det samarbejde, som Den Europæiske Union vil udvikle med Tadsjikistan.
3. Den er ganske vist udarbejdet efter samme model som andre partnerskabs- og samarbejdsaftaler, men aftalen mellem EU og Tadsjikistan er den første, der indeholder bestemmelser om bekæmpelse af terrorisme og om masseødelæggelsesvåben. Den vil blive indgået for en tiårig periode og kan forlænges stiltiende fra år til år. Den åbner op for en uddybning af forbindelserne inden for et stort antal områder på grundlag af gensidighed og partnerskab. Den bygger på vigtige principper som respekt for demokrati, menneskerettigheder og retsstaten samt fremme af bæredygtig udvikling og forbindelse mellem de forskellige bistandsværktøjer (forbindelse mellem humanitær bistand, rehabilitering og udvikling).
4. Den foreslåede aftale hviler på tre søjler: politisk dialog, samarbejde og handel, der igen er understøttet af almindelige og institutionelle bestemmelser.
  - i) Politisk dialog: EU og Tadsjikistan indfører en regelmæssig politisk dialog. De samarbejder især om bekæmpelse af terrorisme og udbredelse af masseødelæggelsesvåben, ulovlige former for handel, som for eksempel narkotikahandel.
  - ii) Samarbejde: aftalen har bestemmelser om følgende områder: socioøkonomisk, finansielt og handelsmæssigt samarbejde, videnskab, teknologier og informationssamfundet, kultur, uddannelse og audiovisuelle spørgsmål, reform af staten og offentlig administration, socialt samarbejde og lovgivningssamarbejde. Aftalen omhandler også forpligtelser til og samarbejde om tilbagesøgning, kontrol af ulovlig indvandring og bekæmpelse af narkotika og organiseret kriminalitet. Også samarbejdet om demokrati og menneskerettigheder er integreret i aftalen. Gensidig bistand i toldspørgsmål er dækket af en særskilt protokol.
  - iii) Handel med varer og tjenesteydelser og bestemmelser om handel og investering er ligeledes genstand for bestemmelser i denne aftale.

5. Partnerskabs- og samarbejdsaftalen er en blandet aftale, som dækker de områder, hvor De Europæiske Fællesskaber og medlemsstaterne er kompetente, og den indgås for en periode på ti år.

Denne aftale indeholder en bestemmelse om ensidig suspension, hvis det antages, at en vigtig del af aftalen ikke bliver håndhævet (dvs. respekt for demokrati, menneskerettigheder og principperne om markedsøkonomi).

Ved aftalen indføres der en institutionel mekanisme til gennemførelse af aftalen med et samarbejdsråd, et samarbejdsudvalg og et parlamentarisk udvalg.

Denne aftale har ingen budgetmæssige følger.

6. I afventning af ikrafttrædelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen foreslås det, at der bliver indgået en interimsaftale mellem De Europæiske Fællesskaber og Tadsjikistan vedrørende primært handel, samarbejde og institutionel ramme, således som det fremgår af artikel 101 i partnerskabs- og samarbejdsaftalen.
7. Eftersom forhandlingsprocessen er afsluttet, foreslår Kommissionen nu, at Rådet godkender resultaterne af forhandlingerne og indleder de procedurer, der skal føre til undertegnelse og indgåelse af denne aftale. Med henblik herpå forelægger Kommissionen følgende forslag:
- i) forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af aftalen på Det Europæiske Fællesskabs vegne
  - ii) forslag til Rådets og Kommissionens afgørelse om indgåelse af aftalen på Det Europæiske Fællesskabs og Det Europæiske Atomenergifællesskab vegne
  - iii) forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af interimsaftalen på Det Europæiske Fællesskabs vegne
  - iv) udkast til Kommissionens afgørelse om indgåelse af interimsaftalen på Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne.

Procedurerne for undertegnelse og indgåelse af aftalen er forskellige for de to Europæiske Fællesskaber (Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab):

- a) hvad angår undertegnelsen, fastsætter EF-traktatens artikel 300, stk. 2, første afsnit, at undertegnelsen af en aftale på Det Europæiske Fællesskabs vegne skal Rådet træffe særskilt afgørelse om. EKSF-traktaten indeholder ikke et tilsvarende krav
- b) hvad angår indgåelsen af aftalen gælder følgende:
  - Rådet indgår aftalen på Det Europæiske Fællesskabs vegne med samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet i henhold til EF-traktatens artikel 44, stk. 2, artikel 47, stk. 2, sidste punktum, artikel 55, artikel 57, stk. 2, artikel 63, stk. 3, artikel 71, artikel 80, stk. 2, artikel 93, 94, 133 og 181 A sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, sidste punktum, og artikel 300, stk. 3, andet afsnit

- Rådet godkender aftalen på Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne i henhold til Euroatom-traktatens artikel 101, stk. 2, inden aftalen indgås af Kommissionen.
- c) hvad angår indgåelsen af interimsaftalen gælder følgende:
- Rådet indgår aftalen på Det Europæiske Fællesskabs vegne i henhold til artikel 133 og artikel 300, stk. 2, første punktum,
  - Rådet godkender aftalen på Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne i henhold til Euroatom-traktatens artikel 101, stk. 2, inden aftalen indgås af Kommissionen.

På baggrund af det ovenfor anførte foreslår Kommissionen:

- at Rådet træffer afgørelse om underskrivelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og Republikken Tadsjikistan på Det Europæiske Fællesskabs vegne
- at Rådet indgår partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og Republikken Tadsjikistan på Det Europæiske Fællesskabs vegne og godkender Euratoms indgåelse heraf
- at Rådet indgår interimsaftalen på Det Europæiske Fællesskabs vegne
- at Rådet godkender Euratoms indgåelse af interimsaftalen.

Aftalen træder først i kraft, når alle medlemsstaterne har ratificeret den.

Forslag til

RÅDETS OG KOMMISSIONENS AFGØRELSE

om indgåelse af en partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
OG KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 44, stk. 2, artikel 47, stk. 2, sidste punktum, artikel 55, artikel 57, stk. 2, artikel 63, stk. 3, artikel 71, artikel 80, stk. 2, artikel 93, 94, 133 og 181 A sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, sidste punktum, og artikel 300, stk. 3, andet afsnit,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 101, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet²,

under henvisning til Rådets godkendelse i overensstemmelse med artikel 101 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side blev undertegnet på Det Europæiske Fællesskabs vegne i [...], den [...] 2004.
- (2) Aftalen bør indgås -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

---

¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

² EUT C [...] af [...], s. [...].

Artikel 1

1. Partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side, de dertil knyttede bilag og protokoller samt de erklæringer, der er udarbejdet ensidigt af Fællesskabet eller i fællesskab med den anden part og knyttet til slutakten, godkendes på Det Europæiske Fællesskabs og Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne.
2. Teksten til aftalen, bilagene, protokollerne og slutakten er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

1. Den holdning, som Fællesskabet skal indtage i det ved aftalen oprettede samarbejdsråd og samarbejdsudvalg, fastlægges af Rådet på forslag af Kommissionen eller, om fornødent, af Kommissionen i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab.
2. Formanden for Rådet varetager formandskabet i samarbejdsrådet og forelægger Fællesskabets holdning. En repræsentant for Kommissionen varetager formandskabet i samarbejdsudvalget og forelægger Fællesskabets holdning.
3. Fællesskabet repræsenteres af Kommissionen i de særlige udvalg, der nedsættes af samarbejdsrådet i overensstemmelse med artikel 80.

Artikel 3

Formanden for Rådet foranstalter på Fællesskabets vegne den notifikation, der er omhandlet i artikel 100, stk. 2, i aftalen. Formanden for Kommissionen foranstalter samme notifikation for Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

På Kommissionens vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG

UDKAST TIL EN PARTNERSKABS- OG SAMARBEJDSAFTALE OM OPRETTELSE AF ET PARTNERSKAB MELLEM DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER OG DERES MEDLEMSSTATER PÅ DEN ENE SIDE OG REPUBLIKKEN TADSIKISTAN PÅ DEN ANDEN SIDE

KONGERIGET BELGIEN,
DEN TJEKKISKE REPUBLIK,
KONGERIGET DANMARK,
FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,
REPUBLIKKEN ESTLAND,
DEN HELLENSKE REPUBLIK,
KONGERIGET SPANIEN,
DEN FRANSKE REPUBLIK,
IRLAND,
DEN ITALIENSKE REPUBLIK,
REPUBLIKKEN CYPERN,
REPUBLIKKEN LETLAND,
REPUBLIKKEN LITAUEN,
STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,
REPUBLIKKEN UNGARN,
REPUBLIKKEN MALTA,
KONGERIGET NEDERLANDENE,
REPUBLIKKEN ØSTRIG,
REPUBLIKKEN POLEN,
DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,
REPUBLIKKEN SLOVENIEN,

DEN SLOVAKISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN FINLAND,

KONGERIGET SVERIGE,

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

som er parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

i det følgende benævnt "medlemsstater", og

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB og DET EUROPÆISKE
ATOMENERGIFÆLLESSKAB,

i det følgende benævnt "Fællesskabet",

på den ene side,

OG REPUBLIKKEN TADSIKISTAN,

på den anden side,

SOM TAGER HENSYN TIL båndene mellem Fællesskabet, dets medlemsstater og Republikken Tadsjikistan og de fælles værdier, som de deler,

SOM ERKENDER, at Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan ønsker at styrke disse bånd og oprette et partnerskab og et samarbejde, der kan styrke og udvide de forbindelser, der er etableret tidligere, særlig ved aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker om handel og om handelsmæssigt og økonomisk samarbejde, undertegnet den 18. december 1989,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet og dets medlemsstater og Republikken Tadsjikistan har forpligtet sig til at styrke den politiske og den økonomiske frihed, der udgør selve grundlaget for partnerskabet,

SOM ERKENDER i denne forbindelse, at støtte til Republikken Tadsjikistans uafhængighed, suverænitet og territoriale integritet vil bidrage til at bevare freden og stabiliteten i Centralasien,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne har forpligtet sig til at fremme den internationale fred og sikkerhed og ligeledes en fredelig bilæggelse af tvister og at samarbejde herom inden for De Forenede Nationer og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE),

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet og dets medlemsstater og Republikken Tadsjikistan eftertrykkeligt har forpligtet sig til fuldt ud at gennemføre alle principper og bestemmelser i slutakten fra Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa (CSCE),

slutdokumenterne fra opfølgingsmøderne i Madrid og Wien, dokumentet fra CSCE Bonn-konferencen om økonomisk samarbejde, Paris-chartret for et Nyt Europa, CSCE Helsingfors-dokumentet 1992, "Forandringens Udfordringer" og andre grundlæggende OSCE-dokumenter,

SOM ER OVERBEVIST OM den afgørende betydning af retsstaten og respekten for menneskerettighederne, særlig mindretallets rettigheder, indførelsen af et flerpartisystem med frie og demokratiske valg og en økonomisk liberalisering med henblik på indførelse af markedsøkonomi,

SOM MENER, at den fuldstændige gennemførelse af denne partnerskabs- og samarbejdsaftale både vil afhænge af og bidrage til fortsættelsen og fuldførelsen af de politiske, økonomiske og juridiske reformer i Republikken Tadsjikistan og ligeledes indførelsen af de faktorer, der er nødvendige for samarbejdet, navnlig i lyset af konklusionerne fra CSCE Bonn-konferencen,

SOM ØNSKER at tilskynde til en fortsættelse af den interne forsoning, der er indledt i Republikken Tadsjikistan efter fredsaftalerne i Moskva,

SOM ØNSKER at fremhjælpe processen for regionalt samarbejde med nabolande på de områder, der er omfattet af denne aftale, med sigte på at fremme velfærd og stabilitet i regionen,

SOM ØNSKER at etablere og udvikle en regelmæssig politisk dialog om bilaterale og internationale spørgsmål af fælles interesse,

SOM ERKENDER OG STØTTER Republikken Tadsjikistans ønske om at etablere et nært samarbejde med de europæiske institutioner,

SOM ERKENDER behovet for at fremme investeringerne i Republikken Tadsjikistan, herunder i energisektoren og vandforvaltningssektoren, og som bekræfter Fællesskabets og dets medlemsstaters og Republikken Tadsjikistans tilslutning til det europæiske energicharter og til den fulde gennemførelse af energichartertraktaten og energicharterprotokollen om energieffektivitet og de dermed forbundne miljøaspekter,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet er rede til om fornødent at yde socioøkonomisk samarbejde og faglig bistand, som også omfatter fattigdomsbekæmpelse,

SOM TAGER HENSYN TIL, at aftalen kan bidrage til at fremme en gradvis tilnærmelse mellem Republikken Tadsjikistan og et større samarbejdsområde i Europa og naboregionerne og Republikken Tadsjikistans gradvise integration i det åbne internationale system,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne har forpligtet sig til at liberalisere handelen på grundlag af Verdenshandelsorganisationens (WTO's) regler, og at Fællesskabet ser positivt på Republikken Tadsjikistans hensigt om at tiltræde WTO,

SOM ER KLAR OVER behovet for at forbedre vilkårene for erhvervslivet og investeringerne og vilkårene på områder som virksomhedsoprettelse, beskæftigelse, tjenesteydelser og kapitalbevægelser,

SOM ER OVERBEVIST OM, at denne aftale vil skabe et nyt klima for de økonomiske forbindelser mellem parterne og især for udviklingen af handelen og investeringerne, som er af væsentlig betydning for den økonomiske omstrukturering og teknologiske modernisering,

SOM ØNSKER at etablere et nært samarbejde om miljøbeskyttelse under hensyntagen til den indbyrdes afhængighed mellem parterne på dette område,

SOM ERKENDER, at samarbejde om modvirkning af og kontrol med ulovlig indvandring, international organiseret kriminalitet og narkotikahandel samt kampen mod terrorisme er prioriterede mål for denne aftale,

SOM ØNSKER at etablere et samarbejde på det kulturelle område og på undervisningsområdet og forbedre informationsudvekslingen,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

ARTIKEL 1

Der oprettes et partnerskab mellem Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side. Dette partnerskab har til formål:

- at støtte Republikken Tadsjikistans uafhængighed og suverænitet
- at støtte Republikken Tadsjikistans bestræbelser på at konsolidere demokratiet, udvikle sin økonomi sin sociale infrastruktur og fuldføre omstillingen til markedsøkonomi
- at skabe passende rammer for den politiske dialog mellem parterne, således at der kan udvikles tætte politiske forbindelser
- at fremme handel og investeringer, særlig inden for energisektoren og vandsektoren, og harmoniske økonomiske forbindelser mellem parterne og dermed befordre deres bæredygtige økonomiske udvikling
- at skabe grundlag for samarbejde på det lovgivningsmæssige, økonomiske, sociale, finansielle, civilvidenskabelige, teknologiske og kulturelle område.

AFSNIT I

ALMINDELIGE PRINCIPPER

ARTIKEL 2

Respekt for demokratiet og de grundlæggende menneskerettigheder som defineret særlig i verdenserklæringen om menneskerettigheder, De Forenede Nationers pagt, Helsingfors-slutakten og Paris-chartret for et Nyt Europa underbygger parternes politik indadtil og udadtil og udgør et væsentligt element i denne aftale.

ARTIKEL 3

Parterne finder det væsentligt for den fremtidige velstand og stabilitet, at de nye uafhængige stater, der er opstået efter opløsningen af Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker, i det følgende benævnt "uafhængige stater", bevarer og udvikler deres indbyrdes samarbejde i overensstemmelse med Helsingfors-slutaktens principper og folkeretten og i et godt naboskabs ånd, og parterne vil i enhver henseende bestræbe sig på at fremme denne proces.

AFSNIT II

POLITISK DIALOG

ARTIKEL 4

Mellem parterne etableres der en regelmæssig, vedvarende politisk dialog, som de agter at udvikle og intensivere. Den skal ledsage og konsolidere tilnærmelsen mellem Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan, støtte de politiske og socioøkonomiske forandringer, der foregår i landet, og bidrage til etablering af nye samarbejdsformer. Den politiske dialog vil:

- styrke Republikken Tadsjikistans forbindelser med Fællesskabet og dets medlemsstater og således med samfundet af demokratiske nationer som helhed. Den økonomiske konvergens, der opnås i kraft af denne aftale, vil føre til en uddybning af de politiske forbindelser
- befordre en større overensstemmelse i holdningerne til internationale spørgsmål af fælles interesse og således øge sikkerheden og stabiliteten i regionen
- indebære, at parterne bestræber sig på at samarbejde om spørgsmål vedrørende overholdelse af de demokratiske principper og respekt for samt beskyttelse og fremme af menneskerettighederne, især mindretals rettigheder, og om nødvendigt afholder konsultationer om de relevante spørgsmål.

Parterne mener, at spredning af masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler, både til statslige og ikke-statslige aktører, udgør en af de alvorligste trusler mod den internationale stabilitet og sikkerhed. Parterne er derfor enige om at samarbejde om og bidrage til at bekæmpe spredning af masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler ved hjælp af fuldstændig opfyldelse og national gennemførelse af deres gældende forpligtelser i henhold til internationale traktater og aftaler om nedrustning og ikke-spredning og andre relevante internationale forpligtelser. Parterne er enige om, at denne bestemmelse er et væsentligt element i denne aftale og vil indgå i den politiske dialog, som skal ledsage og konsolidere disse elementer.

Parterne er endvidere enige om at samarbejde om og bidrage til bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler ved hjælp af:

- initiativer til undertegnelse eller ratifikation, eller i givet fald tiltrædelse af alle andre relevante internationale instrumenter med henblik på fuldstændig gennemførelse heraf
- etablering af et effektivt system til national eksportkontrol, der omfatter både eksport og transit af varer med forbindelse til masseødelæggelsesvåben, herunder en kontrol af den endelige anvendelse for så vidt angår teknologi med dobbelt anvendelse i forbindelse med masseødelæggelsesvåben, og systemet skal indeholde effektive sanktioner for overtrædelse af eksportkontrollen. Denne dialog kan foregå på et regionalt grundlag.

ARTIKEL 5

På ministerplan finder den politiske dialog sted i det samarbejdsråd, der nedsættes efter artikel 77, og ved andre lejligheder efter fælles overenskomst.

ARTIKEL 6

Parterne fastlægger andre procedurer og mekanismer for politisk dialog, især i følgende form:

- regelmæssige møder på højt embedsmandsplan mellem repræsentanter for Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og repræsentanter for Republikken Tadsjikistan på den anden side
- fuldstændig udnyttelse af diplomatiske kanaler mellem parterne, herunder passende kontakter på det bilaterale og ligeledes det multilaterale område, såsom møder i De Forenede Nationer, OSCE og andre fora
- alle andre fremgangsmåder, herunder eventuelt ekspertmøder, der kan bidrage til at konsolidere og udvikle den politiske dialog.

AFSNIT III

VAREHANDEL

ARTIKEL 7

1. Parterne indrømmer hinanden mestbegunstigelsesbehandling på alle områder med hensyn til:
  - told og afgifter på import og eksport, herunder metoden for opkrævning af sådan told og sådanne afgifter
  - bestemmelser vedrørende fortoldning, forsendelse, oplag og omladning
  - skatter og andre indenlandske afgifter af enhver art, der direkte eller indirekte pålægges importerede varer

- betalingsmåder og overførsel af betalinger
  - regler vedrørende salg, køb, transport, distribution og brug af varer på det indenlandske marked.
2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for:
- a) fordele, der indrømmes med det sigte at oprette en toldunion eller et frihandelsområde, eller som udspringer af oprettelsen af en sådan union eller et sådant område
  - b) fordele, der indrømmes bestemte lande i overensstemmelse med WTO-reglerne og andre internationale aftaler til gavn for udviklingslandene
  - c) fordele, der indrømmes nabolande for at lette grænsetrafikken.
3. Bestemmelserne i stk. 1 finder i en overgangsperiode, der udløber fem år efter ikrafttrædelsen af denne aftale, ikke anvendelse på de i bilag I anførte fordele, som Republikken Tadsjikistan indrømmer andre stater opstået ved Sovjetunionens opløsning.

ARTIKEL 8

1. Parterne er enige om, at princippet om transitfrihed for varer er en væsentlig forudsætning for at nå denne aftales mål.
- I den forbindelse sørger hver part for, at varer med oprindelse eller bestemmelsessted i den anden parts toldområde uhindret kan transitere via eller gennem dens område.
2. Reglerne i artikel V, stk. 2, 3, 4 og 5, i GATT 1994 finder anvendelse mellem parterne.
3. Reglerne i denne artikel berører ikke eventuelle særregler for specifikke sektorer, såsom transport, eller varer, der måtte være aftalt mellem parterne.

ARTIKEL 9

Uden at det berører de rettigheder og forpligtelser, der følger af de for parterne bindende internationale konventioner om midlertidig indførsel af varer, indrømmer hver part desuden den anden part fritagelse for importafgifter og -told på midlertidigt indførte varer i de tilfælde og efter de procedurer, der måtte være fastlagt i andre internationale konventioner på området, som den er bundet af, i overensstemmelse med dens lovgivning. Der tages hensyn til de betingelser, hvorunder den pågældende part har accepteret forpligtelserne i medfør af sådanne konventioner.

ARTIKEL 10

1. Varer med oprindelse i Republikken Tadsjikistan indføres i Fællesskabet uden kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, jf. dog bestemmelserne i artikel 12, 15 og 16 i denne aftale.
2. Varer med oprindelse i Fællesskabet indføres i Tadsjikistan uden kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, jf. dog bestemmelserne i artikel 12, 15 og 16 i denne aftale.

ARTIKEL 11

Varer handles mellem parterne til markedspriser.

ARTIKEL 12

1. Såfremt en vare indføres i en parts område i så øgede mængder eller under sådanne omstændigheder, at det forvolder eller kan forvolde skade for de indenlandske producenter af tilsvarende eller direkte konkurrerende varer, kan Fællesskabet eller Republikken Tadsjikistan alt efter, hvem af dem der er berørt, træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med nedenstående procedurer og betingelser.
2. Før der træffes foranstaltninger eller i de tilfælde, hvor stk. 4 finder anvendelse, snarest muligt derefter, meddeler Fællesskabet eller Republikken Tadsjikistan samarbejdsrådet alle fornødne oplysninger med henblik på, at der kan findes en for parterne tilfredsstillende løsning som omhandlet i afsnit XI.
3. Hvis parterne på grundlag af konsultationerne ikke senest 30 dage efter sagens forelæggelse for samarbejdsrådet når til enighed om, hvilke foranstaltninger der skal træffes over for situationen, kan den part, der anmodede om konsultationerne, begrænse indførslen af de pågældende varer i det omfang og tidsrum, det er nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe skaden, eller træffe andre formålstjenlige foranstaltninger.
4. I kritiske situationer, hvor en forsinkelse ville medføre en skade, som vanskeligt kan genoprettes, kan parterne træffe foranstaltninger inden konsultationerne under forudsætning af, at der tilbydes konsultationer straks efter, at foranstaltningerne er truffet.
5. Ved valget af foranstaltninger efter denne artikel skal parterne foretrække de foranstaltninger, der griber mindst forstyrrende ind i virkeliggørelsen af denne aftales mål.
6. Intet i denne artikel skal være til hinder for eller på nogen måde berøre muligheden af, at parterne træffer antidumpingforanstaltninger eller modforholdsregler i overensstemmelse med artikel VI i GATT 1994, aftalen om gennemførelse af

artikel VI i GATT 1994, aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger eller dertil knyttet intern lovgivning.

ARTIKEL 13

Parterne forpligter sig til at overveje udbygning af denne aftales bestemmelser om varehandel mellem dem, således som omstændighederne tillader det, herunder situationen som følge af Republikken Tadsjikistans kommende tiltrædelse af WTO. Samarbejdsrådet kan til parterne rette henstillinger om en sådan udbygning, der, såfremt den accepteres, kan sættes i kraft ved en aftale mellem parterne i overensstemmelse med deres respektive procedurer.

ARTIKEL 14

Denne aftale udelukker ikke forbud mod eller restriktioner for indførsel, udførsel eller transit af varer, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers, dyrs eller planters sundhed og liv, beskyttelse af naturressourcer, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret eller regler vedrørende guld og sølv. Sådanne forbud eller restriktioner må dog ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne.

ARTIKEL 15

Handelen med tekstilvarer, der henhører under kapitel 50-63 i den kombinerede nomenklatur, er omfattet af en særskilt bilateral aftale. Når den pågældende aftale udløber, vil tekstilvarerne blive omfattet af nærværende aftale.

ARTIKEL 16

Handelen med nukleare materialer foregår i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab. Om nødvendigt omfattes handelen med nukleare materialer af bestemmelserne i en særlig aftale, der indgås mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og Republikken Tadsjikistan.

AFSNIT IV

BESTEMMELSER VEDRØRENDE ERHVERVSLIV OG INVESTERINGER

KAPITEL I

Beskæftigelsesvilkår

ARTIKEL 17

1. Under hensyntagen til de i de enkelte medlemsstater gældende love, betingelser og procedurer bestræber Fællesskabet og medlemsstaterne sig på at sikre, at statsborgere fra Republikken Tadsjikistan, der er lovligt bosiddende og beskæftiget på en

medlemsstats område, ikke på grund af deres nationalitet forskelsbehandles i forhold til medlemsstatens egne statsborgere, for så vidt angår arbejdsvilkår, løn eller afskedigelse.

2. Under hensyntagen til de i Tadsjikistan gældende love, betingelser og procedurer bestræber Republikken Tadsjikistan sig på at sikre, at statsborgere fra en medlemsstat, der er lovligt bosiddende og beskæftiget på Tadsjikistans område, ikke på grund af deres nationalitet forskelsbehandles i forhold til dens egne statsborgere, for så vidt angår arbejdsvilkår, løn eller afskedigelse.

ARTIKEL 18

Samarbejdsrådet undersøger, hvorledes arbejdsvilkårene for erhvervsfolk kan forbedres i overensstemmelse med parternes internationale forpligtelser, herunder forpligtelserne i henhold til dokumentet fra CSCE Bonn-konferencen.

ARTIKEL 19

Samarbejdsrådet fremsætter henstillinger om gennemførelsen af artikel 17 og 18.

KAPITEL II

Betingelser vedrørende etablering og drift af virksomheder

ARTIKEL 20

1. Fællesskabet og dets medlemsstater indrømmer, for så vidt angår etablering af tadsjikiske virksomheder som defineret i artikel 22, litra d), en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer noget tredjelands virksomheder.
2. Uden at det berører forbeholdene i bilag II, indrømmer Fællesskabet og dets medlemsstater tadsjikiske virksomheders datterselskaber etableret på deres område en behandling, for så vidt angår deres drift, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer nogen fællesskabsvirksomhed.
3. Fællesskabet og dets medlemsstater indrømmer tadsjikiske virksomheders filialer etableret på deres område en behandling, for så vidt angår deres drift, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer filialer af noget tredjelands virksomheder.
4. Republikken Tadsjikistan indrømmer, for så vidt angår etablering af fællesskabsvirksomheder som defineret i artikel 22, litra d), en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne virksomheder eller, hvis den er gunstigere, den, den indrømmer noget tredjelands virksomheder.
5. Republikken Tadsjikistan indrømmer fællesskabsvirksomheders datterselskaber og filialer etableret på dens område en behandling, for så vidt angår deres drift, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne virksomheder eller filialer eller,

hvis den er gunstigere, den, den indrømmer noget tredjelands virksomheder eller filialer.

ARTIKEL 21

1. Bestemmelserne i artikel 20 gælder ikke for lufttransport, indre vandvejstransport og søtransport.
2. For så vidt angår skibsagenturers aktiviteter inden for international søtransport, herunder intermodale transportforløb, der indbefatter en sørejse, tillader hver part dog den anden parts virksomheder forretningsmæssig tilstedeværelse på sit område i form af datterselskaber eller filialer på etablerings- og driftsvilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, den indrømmer sine egne virksomheder eller, hvis de er gunstigere, dem, den indrømmer datterselskaber eller filialer af noget tredjelands virksomheder.

Sådanne aktiviteter omfatter, men er ikke begrænset til:

- a) markedsføring og salg af tjenesteydelser inden for søtransport og i relation dertil ved direkte kontakt med kunder, fra tilbudsgivning til fakturering, uanset om disse tjenesteydelser udføres eller udbydes af servicevirksomheden selv eller af servicevirksomheder, som servicesælgeren har etableret stående forretningsforbindelser med
- b) køb og brug for egen regning eller på kunders vegne (og videresalg til kunder) af tjenesteydelser inden for transport og i relation dertil, herunder indlandstransporttydelser ved enhver transportform, især indre vandveje, veje og jernbaner, som er nødvendige for levering af en integreret service
- c) udfærdigelse af dokumenter, herunder transportdokumenter, tolddokumenter eller andre dokumenter vedrørende de transporterede varers oprindelse og beskaffenhed
- d) formidling af forretningsmæssige oplysninger ved et hvilket som helst middel, herunder edb-informationssystemer og elektronisk dataudveksling (med forbehold af ikke-diskriminerende restriktioner vedrørende elektronisk kommunikation)
- e) etablering af forretningsforbindelser af enhver art, herunder erhvervelse af virksomhedskapitalandele og ansættelse af lokalt personale (eller udenlandsk personale efter de relevante bestemmelser i denne aftale), med lokalt etablerede skibsagenturer
- f) handling på virksomhedernes vegne, organisering af skibsanløb eller overtagelse af gods, når det er påkrævet.

ARTIKEL 22

I denne aftale forstås ved:

- a) henholdsvis en "fællesskabsvirksomhed" eller en "tadsjikisk virksomhed": en virksomhed, der er oprettet i overensstemmelse med henholdsvis en medlemsstats eller Republikken Tadsjikistans lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedforretningssted er beliggende på henholdsvis Fællesskabets eller Republikken Tadsjikistans område. Når en virksomhed, der er oprettet i overensstemmelse med henholdsvis en medlemsstats eller Republikken Tadsjikistans lovgivning, alene har sit vedtægtsmæssige hjemsted på Fællesskabets eller Republikken Tadsjikistans område, betragtes den som en fællesskabsvirksomhed eller en tadsjikisk virksomhed, såfremt dens drift har en reel og vedvarende forbindelse med økonomien i henholdsvis en af medlemsstaterne eller Republikken Tadsjikistan
- b) "datterselskab" af en virksomhed: en virksomhed, som faktisk kontrolleres af førstnævnte virksomhed
- c) "filial" af en virksomhed: et forretningssted, der ikke har status som juridisk person, men som giver indtryk af varighed, såsom en afdeling af et moderorgan, har en ledelse og er materielt rustet til at indgå forretninger med tredjemand, således at sidstnævnte skønt med kendskab til, at der om nødvendigt vil være en juridisk forbindelse med moderorganet, der har sit hovedkontor i udlandet, ikke behøver at forhandle direkte med moderorganet, men kan afslutte forretninger på det forretningssted, der udgør afdelingen
- d) "etablering": de i litra a), omhandlede fællesskabsvirksomheders og tadsjikiske virksomheders ret til at indlede erhvervsvirksomhed ved oprettelse af datterselskaber og filialer i henholdsvis Tadsjikistan eller Fællesskabet
- e) "drift": udøvelse af erhvervsvirksomhed
- f) "erhvervsvirksomhed": virksomhed inden for industri, handel og liberale erhverv.

For så vidt angår international søtransport, herunder intermodale transportforløb, der indbefatter en sørejse, finder bestemmelserne i dette kapitel og kapitel III også anvendelse på statsborgere fra medlemsstaterne eller Republikken Tadsjikistan, der er etableret uden for henholdsvis Fællesskabet eller Republikken Tadsjikistan, og rederier, der er etableret uden for Fællesskabet eller Republikken Tadsjikistan, og som kontrolleres af statsborgere fra en medlemsstat eller Republikken Tadsjikistan, såfremt deres skibe er registreret i den pågældende medlemsstat eller Republikken Tadsjikistan i overensstemmelse med deres respektive lovgivninger.

ARTIKEL 23

1. Intet i denne aftale skal hindre en part i at træffe foranstaltninger af forsigtighedsgrunde, herunder foranstaltninger til beskyttelse af investorer, indlånere, forsikringstagere eller personer, over for hvem en finansiel servicevirksomhed har en

tillidsforpligtelse, eller til sikring af det finansielle systems integritet og stabilitet. Sådanne foranstaltninger, der ikke måtte være i overensstemmelse med aftalens bestemmelser, må ikke bruges til omgåelse af en parts forpligtelser i henhold til denne aftale.

2. Intet i denne aftale må fortolkes således, at en part tvinges til at videregive oplysninger om enkeltkunders forhold og regnskaber eller fortrolige eller retsbeskyttede oplysninger, som er i offentlige organers besiddelse.
3. I denne aftale forstås ved "finansielle tjenesteydelser" de aktiviteter, der er beskrevet i bilag III.

ARTIKEL 24

Bestemmelserne i denne aftale skal ikke være til hinder for, at hver part træffer de forholdsregler, der måtte være nødvendige for at forebygge, at dens foranstaltninger vedrørende tredjelandes adgang til dens marked omgås ved hjælp af denne aftales bestemmelser.

ARTIKEL 25

1. Uanset bestemmelserne i dette afsnits kapitel I har en fællesskabsvirksomhed eller en tadsjikisk virksomhed, der er etableret på henholdsvis Republikken Tadsjikistans eller Fællesskabets område, ret til i overensstemmelse med etableringsværtens landets gældende lovgivning på henholdsvis Republikken Tadsjikistans og Fællesskabets område at beskæftige eller i et datterselskab eller en filial at lade beskæftige ansatte, der er statsborgere i henholdsvis Fællesskabets medlemsstater og Republikken Tadsjikistan, forudsat at sådanne ansatte er nøglepersonale som defineret i stk. 2, og at de udelukkende beskæftiges af disse virksomheder eller filialer. Disse ansattes opholds- og arbejdstilladelser kan kun gælde for det tidsrum, denne beskæftigelse varer.
2. Som nøglepersonale i ovennævnte virksomheder, i det følgende benævnt "firmaer", anses "virksomhedsinternt udstationerede", som defineret i litra c), inden for nedennævnte kategorier, forudsat at firmaet er en juridisk person, og at de pågældende har været beskæftiget i den eller været partnere i den (på anden måde end som majoritetsaktionærer) i mindst det år, der går umiddelbart forud for en sådan udstationering:
  - a) personer i en overordnet stilling i et firma, som primært forestår ledelsen af foretagendet, og som i generel tilsyns- og ledelsesmæssig henseende først og fremmest sorteres under virksomhedens bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, herunder personer:
    - der leder foretagendet eller en afdeling eller underafdeling af det

- der fører tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde
  - der personligt har beføjelser til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse, afskedigelse eller andre personale-dispositioner;
- b) personer, der arbejder i et firma, og som besidder en ekspertviden af afgørende betydning for foretagendets service, forskningsudstyr, teknologier eller ledelse. I bedømmelsen af en sådan viden kan der ud over den for foretagendet specifikke viden indgå et højt kvalifikationsniveau med hensyn til en type arbejde eller aktivitet, der kræver specifik teknisk viden, herunder medlemskab af en anerkendt faggruppe
- c) ved en "virksomhedsinternt udstationeret" forstås en fysisk person, der arbejder i et firma på en parts område, og som i forbindelse med udøvelse af erhvervsvirksomhed midlertidigt overflyttes til den anden parts område; det pågældende firma skal have sit hovedforretningssted på en parts område, og overflytningen skal ske til et under dette firma hørende filial eller datterselskab, der reelt udøver tilsvarende erhvervsvirksomhed på den anden parts område.

ARTIKEL 26

1. Parterne bestræber sig så vidt muligt på ikke at træffe foranstaltninger eller dispositioner, der gør etablerings- og driftsvilkårene for deres virksomheder mere restriktive, end de var på dagen før datoen for undertegnelsen af denne aftale.
2. Denne artikels bestemmelser berører ikke bestemmelserne i artikel 34, og for de i artikel 34 omhandlede situationer gælder udelukkende de i artikel 34 fastsatte bestemmelser.
3. I partnerskabets og samarbejdets ånd og i lyset af bestemmelserne i artikel 40 underretter Republikken Tadsjikistans regering Fællesskabet om sine hensigter om fremlæggelse af ny lovgivning eller vedtagelse af nye administrative bestemmelser, der kan gøre etablerings- og driftsvilkårene for fællesskabsvirksomheders datterselskaber og filialer i Tadsjikistan mere restriktive, end de var på dagen før datoen for undertegnelsen af aftalen. Fællesskabet kan anmode Republikken Tadsjikistan om at fremsende udkastene til sådan lovgivning eller sådanne administrative bestemmelser og indlede konsultationer om disse udkast.
4. Såfremt ny lovgivning eller nye administrative bestemmelser i Republikken Tadsjikistan medfører, at driftsvilkårene for datterselskaber og filialer af fællesskabsvirksomheder etableret i Republikken Tadsjikistan bliver mere restriktive, end de var på dagen for undertegnelsen af denne aftale, skal den pågældende lovgivning eller de pågældende administrative bestemmelser i en periode på tre år efter deres ikrafttrædelsestidspunkt ikke finde anvendelse på de datterselskaber og filialer, der allerede var etableret i Republikken Tadsjikistan på dette tidspunkt.

KAPITEL III

Grænseoverskridende udveksling af tjenesteydelser mellem

Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan

ARTIKEL 27

1. Parterne forpligter sig til efter dette kapitels bestemmelser at tage de nødvendige skridt til gradvis at muliggøre levering af tjenesteydelser fra fællesskabsvirksomheder eller tadsjikiske virksomheder, der er etableret hos en anden part end den, hvor modtageren af den pågældende tjenesteydelse er bosat, under hensyntagen til udviklingen i parternes servicesektor.
2. Samarbejdsrådet fremsætter henstillinger om gennemførelsen af stk. 1.

ARTIKEL 28

Parterne samarbejder om at udvikle en markedsorienteret servicesektor i Republikken Tadsjikistan.

ARTIKEL 29

1. Parterne forpligter sig til for den internationale søtransports vedkommende på effektiv vis at anvende princippet om uhindret adgang til markedet og trafikken på et kommercielt grundlag.
  - a) Ovenstående bestemmelse berører ikke rettigheder og forpligtelser i henhold til De Forenede Nationers konvention om en adfærdskodeks for linjekonferencer som gældende for den ene eller den anden af parterne i denne aftale. Ikke-konferencelinjer kan frit operere i konkurrence med en konference, blot de overholder princippet om redelig konkurrence på et kommercielt grundlag.
  - b) Parterne bekræfter, at de tilslutter sig princippet om fri konkurrence som et væsentligt træk ved markedet for tørt og flydende masse gods.
2. På grundlag af principperne i stk. 1:
  - a) anvender parterne fra denne aftales ikrafttræden ingen af lastfordelingsbestemmelserne i bilaterale aftaler mellem nogen af Fællesskabets medlemsstater og det tidligere Sovjetunionen
  - b) indfører parterne ikke lastfordelingsklausuler i fremtidige bilaterale aftaler med tredjelande undtagen under de ekstraordinære omstændigheder, hvor linjerederier fra en af parterne i denne aftale ellers ikke ville have reel mulighed for at deltage i trafikken til og fra det pågældende tredjeland

- c) forbyder parterne lastfordelingsarrangementer i fremtidige bilaterale aftaler om tør og våd bulk-fragt
  - d) afskaffer parterne ved denne aftales ikrafttræden alle ensidige foranstaltninger og administrative, tekniske og andre hindringer, der kan have begrænsende eller diskriminerende virkninger for den frie udveksling af tjenesteydelser inden for international søtransport.
3. Hver af parterne indrømmer bl.a. skibe, der drives af den anden parts statsborgere eller virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, en part indrømmer sine egne skibe med hensyn til adgang til havne, der er åbne for international handel, benyttelse af havnenes infrastruktur og søfartshjælpetjenester, såvel som dermed forbundne gebyrer og afgifter, toldfaciliteter og anvisning af liggeplads og laste- og lossefaciliteter.

ARTIKEL 30

Med henblik på at sikre en samordnet transportudvikling mellem parterne tilpasset deres handelsmæssige behov kan parterne efter denne aftales ikrafttræden som hensigtsmæssigt forhandle særlige aftaler om betingelserne for gensidig markedsadgang og udveksling af tjenesteydelser inden for vej-, jernbane- og indre vandvejstransport og eventuelt lufttransport.

KAPITEL IV

Almindelige bestemmelser

ARTIKEL 31

1. Dette afsnits bestemmelser anvendes med forbehold af begrænsninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller folkesundheden.
2. De finder ikke anvendelse på aktiviteter, der på den ene eller den anden parts område er forbundet, selv lejlighedsvis, med udøvelse af officiel myndighed.

ARTIKEL 32

For så vidt angår dette afsnit, må intet i denne aftale hindre parterne i at anvende deres lovgivning og administrative bestemmelser vedrørende fysiske personers indrejse og ophold, beskæftigelse, arbejdsvilkår og etablering samt udveksling af tjenesteydelser, forudsat at det ikke sker på en sådan måde, at en part derved helt eller delvis berøves de fordele, der tilkommer den i medfør af en given bestemmelse i denne aftale. Denne bestemmelse berører ikke anvendelsen af artikel 31.

ARTIKEL 33

Virksomheder, der kontrolleres og ejes af tadsjikiske virksomheder og fællesskabsvirksomheder i fællesskab, omfattes også af bestemmelserne i kapitel II, III og IV.

ARTIKEL 34

Den behandling, den ene af aftalens parter indrømmer den anden, kan fra dagen en måned forud for datoen for ikrafttrædelsen af de relevante forpligtelser i den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser (GATS), for så vidt angår sektorer eller foranstaltninger omfattet af GATS, i intet tilfælde være gunstigere end den, den pågældende første part indrømmer efter GATS-bestemmelserne, hvilket gælder hver enkelt servicesektor, undersektor og tjenesteydelsesform.

ARTIKEL 35

For så vidt angår kapitel II, III og IV, tages der ikke hensyn til en behandling, som Fællesskabet, dets medlemsstater eller Republikken Tadsjikistan indrømmer på grundlag af forpligtelser indgået ved økonomiske integrationsaftaler i overensstemmelse med principperne i artikel V i GATS.

ARTIKEL 36

1. Den mestbegunstigelsesbehandling, der indrømmes efter bestemmelserne i dette afsnit, finder ikke anvendelse på skattefordele, som parterne nu eller i fremtiden indrømmer på grundlag af dobbeltbeskatningsaftaler eller andre skatteordninger.
2. Intet i dette afsnit skal fortolkes således, at parterne hindres i at træffe eller håndhæve foranstaltninger, der har til formål at forebygge skatteundgåelse eller -unddragelse efter skattebestemmelser i dobbeltbeskatningsaftalen og andre skatteordninger eller den indenlandske skattelovgivning.
3. Ingen bestemmelse i dette afsnit må fortolkes på en sådan måde, at den hindrer medlemsstaterne eller Republikken Tadsjikistan i ved anvendelsen af de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning at sondre mellem skattepligtige, der ikke befinder sig i samme situation, særlig hvad angår deres bopælssted.

ARTIKEL 37

Uden at det berører artikel 24, skal ingen bestemmelser i kapitel II, III og IV fortolkes som givende:

- statsborgere i henholdsvis medlemsstaterne eller Republikken Tadsjikistan ret til at indrejse eller opholde sig på henholdsvis Republikken Tadsjikistans eller Fællesskabets område i nogen som helst egenskab og især som aktionær eller anpartshaver i en virksomhed eller leder eller ansat i en sådan eller leverandør eller modtager af tjenesteydelser

- tadsjikiske virksomheders datterselskaber eller filialer i Fællesskabet ret til på Fællesskabets område at beskæftige eller lade beskæftige statsborgere fra Republikken Tadsjikistan
- fællesskabsvirksomheders datterselskaber eller filialer i Republikken Tadsjikistan ret til på Republikken Tadsjikistans område at beskæftige eller lade beskæftige statsborgere fra medlemsstaterne
- tadsjikiske virksomheder eller tadsjikiske virksomheders datterselskaber eller filialer i Fællesskabet ret til at stille tadsjikiske personer til rådighed til at handle på vegne og under tilsyn af andre personer på grundlag af midlertidige ansættelseskontrakter
- fællesskabsvirksomheder eller fællesskabsvirksomheders datterselskaber eller filialer i Republikken Tadsjikistan ret til at stille arbejdstagere, der er statsborgere i medlemsstaterne, til rådighed på grundlag af midlertidige ansættelseskontrakter.

KAPITEL V

Løbende betalinger og kapital

ARTIKEL 38

1. Parterne forpligter sig til i frit konvertibel valuta at tillade betalinger på betalingsbalancens løbende poster mellem personer bosat i Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan i forbindelse med udveksling af varer og tjenesteydelser eller personbevægelser foretaget i overensstemmelse med denne aftales bestemmelser.
2. Hvad angår transaktioner på betalingsbalancens kapitalposter, sikres der fra denne aftales ikrafttræden frie kapitalbevægelser i forbindelse med direkte investeringer i virksomheder oprettet i overensstemmelse med værtslandets lovgivning og investeringer i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel II samt afvikling eller hjemtagelse af disse investeringer og ethvert afkast deraf.
3. Uden at det berører stk. 2 eller stk. 5, indføres der fra denne aftales ikrafttræden ingen nye valutarestriktioner for kapitalbevægelser og dermed forbundne løbende betalinger mellem personer bosat i Fællesskabet og i Tadsjikistan, og de bestående ordninger kan heller ikke gøres mere restriktive.
4. Parterne konsulterer hinanden med henblik på at lette andre former for kapitalbevægelser end de i stk. 2 nævnte mellem Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan for at fremme denne aftales mål.
5. Under henvisning til bestemmelserne i denne artikel kan Republikken Tadsjikistan, indtil den tadsjikiske valuta bliver fuldt konvertibel i den betydning, der fremgår af artikel VIII i Den Internationale Valutafonds vedtægter, i særlige tilfælde anvende valutarestriktioner i forbindelse med ydelse eller optagelse af kort- og mellemfristede

finansielle kreditter, for så vidt som sådanne restriktioner pålægges Republikken Tadsjikistan som betingelse for ydelse af sådanne kreditter og er tilladt efter Republikken Tadsjikistans status under IMF. Republikken Tadsjikistan anvender disse restriktioner uden forskelsbehandling. De anvendes således, at de bringer færrest mulige forstyrrelser i denne aftale. Republikken Tadsjikistan underretter straks samarbejdsrådet om indførelsen af sådanne foranstaltninger og eventuelle ændringer deri.

6. Uden at det berører stk. 1 og 2, kan henholdsvis Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan under særlige omstændigheder, når kapitalbevægelser mellem Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan medfører eller kan medføre alvorlige vanskeligheder for valutakurspolitikken eller den monetære politik i Fællesskabet eller i Tadsjikistan, træffe beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser mellem Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan i en periode på højst seks måneder, hvis sådanne foranstaltninger er absolut nødvendige.

KAPITEL VI

Beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret

ARTIKEL 39

1. I henhold til bestemmelserne i denne artikel og bilag IV forbedrer Republikken Tadsjikistan fortsat beskyttelsen af den intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsret, således at der senest ved udgangen af det femte år efter aftalens ikrafttræden opnås et beskyttelsesniveau svarende til det, der findes i Fællesskabet, herunder effektive midler til håndhævelse af disse rettigheder.
2. Inden udgangen af det femte år efter aftalens ikrafttræden tiltræder Republikken Tadsjikistan de multilaterale konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, der er nævnt i punkt 1 i bilag IV, og som medlemsstaterne er parter i eller faktisk anvender efter de relevante bestemmelser i disse konventioner. Til gennemførelse af denne bestemmelse vil Fællesskabet yde støtte dér, hvor det er muligt.

AFSNIT V

LOVGIVNINGSSAMARBEJDE

ARTIKEL 40

1. Parterne erkender, at en tilnærmelse af Republikken Tadsjikistans bestående og fremtidige lovgivning til Fællesskabets lovgivning er en vigtig forudsætning for en styrkelse af de økonomiske forbindelser mellem Republikken Tadsjikistan og Fællesskabet. Republikken Tadsjikistan bestræber sig på at sikre, at dens lovgivning gradvis bliver forenelig med Fællesskabets.

2. Tilnærmelsen af lovgivningen omfatter navnlig følgende områder: toldlovgivning, selskabslovgivning, lovgivning om banker og finansielle tjenesteydelser, selskabsregnskaber og -beskatning, intellektuel ejendomsret, beskyttelse af arbejdstagere på arbejdspladsen, konkurrenceregler, herunder eventuelle tilknyttede spørgsmål og fremgangsmåder, der vedrører offentlige indkøb, beskyttelse af menneskers, dyrs og planters sundhed og liv, miljø, forbrugerbeskyttelse, indirekte beskatning, standarder og tekniske forskrifter, love og bestemmelser på det nukleare område, transport og elektronisk kommunikation.
3. Fællesskabet yder Republikken Tadsjikistan faglig bistand til gennemførelsen af disse foranstaltninger, hvilket bl.a. kan omfatte:
  - udveksling af eksperter
  - formidling af tidlig information, især om relevant lovgivning
  - afholdelse af seminarer
  - uddannelse af personale, der deltager i udformningen og gennemførelsen af lovgivningen
  - støtte til oversættelse af Fællesskabets lovgivning i de relevante sektorer.
4. Parterne er enige om at undersøge, hvorledes deres respektive konkurrencelovgivning kan anvendes på samordnet vis i tilfælde, hvor handelen mellem dem berøres.

AFSNIT VI

SOCIOØKONOMISK SAMARBEJDE

ARTIKEL 41

1. Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan etablerer et økonomisk samarbejde med det sigte at bidrage til den økonomiske reform- og genopretningsproces og en bæredygtig udvikling i Republikken Tadsjikistan. Ved dette samarbejde styrkes de eksisterende økonomiske forbindelser til gavn for parterne.
2. I udformningen af politikker og andre foranstaltninger til fremme af økonomiske og sociale reformer og omstrukturering af økonomiske systemer i Republikken Tadsjikistan tages der hensyn til bæredygtighed og en harmonisk social udvikling; der tages ligeledes fuldt ud hensyn til miljøet og til fattigdomsbekæmpelse.
3. I det øjemed koncentrerer samarbejdet specielt om økonomisk og social udvikling, udvikling af menneskelige ressourcer, støtte til virksomheder (herunder privatisering, investeringer og udvikling af finansielle tjenesteydelser), landbrug og fødevarer (herunder fødevareresikkerhed), vandforvaltning, energi (herunder hydroelektricitet)

og civil nuklear sikkerhed, sundhed og fattigdomsbekæmpelse, transport, posttjenester, elektronisk kommunikation, turisme, miljøbeskyttelse, grænseoverskridende aktiviteter og regionalt samarbejde.

4. Der lægges særlig vægt på foranstaltninger, der kan fremme Republikken Tadsjikistans økonomiske potentiale og det regionale samarbejde.
5. Det økonomiske samarbejde og andre former for samarbejde i henhold til denne aftale kan om fornødent støttes ved faglig bistand fra Fællesskabet under hensyntagen til Fællesskabets gældende rådsforordning om faglig bistand til de uafhængige stater, prioriteterne i det vejledende program for Fællesskabets faglige bistand til Centralasien og dets anvendelse i Tadsjikistan og de fastlagte koordinerings- og gennemførelsesprocedurer. Republikken Tadsjikistan kan ligeledes nyde godt af andre fællesskabsprogrammer i overensstemmelse med relevante regler og bestemmelser vedtaget af Rådet.

ARTIKEL 42

Samarbejde inden for handel med varer og tjenesteydelser

Parterne samarbejder med sigte på at garantere, at Republikken Tadsjikistans internationale handel foregår i overensstemmelse med WTO-reglerne. Fællesskabet yder Republikken Tadsjikistan faglig bistand i den anledning.

Samarbejdet omfatter specifikke emner, der er direkte relevante for en lettelse af handelen, navnlig med henblik på at bistå Republikken Tadsjikistan med at bringe sin lovgivning og sine administrative bestemmelser i overensstemmelse med WTO-reglerne, således at landet så hurtigt som muligt kan opfylde betingelserne for tiltrædelse af denne organisation. Dette omfatter:

- udformning af en politik vedrørende handel og handelsanliggender, herunder betalinger og clearing-ordninger
- udarbejdelse af relevant lovgivning.

ARTIKEL 43

Industrielt samarbejde

1. Samarbejdet tager især sigte på at fremme følgende:
  - udvikling af forretningsforbindelser mellem økonomiske beslutningstagere fra de to parter, herunder mellem små og mellemstore virksomheder
  - Fællesskabets deltagelse i Republikken Tadsjikistans indsats for omstrukturering af industrien

- ledelsesforbedringer
  - forbedring af kvaliteten af tilpasningen til de internationale normer for industriprodukter
  - udvikling af en effektiv produktions- og forarbejdningskapacitet på råstofområdet
  - udvikling af passende handelsregler og -praksis, herunder markedsføring af produkter
  - miljøbeskyttelse
  - omstilling af våbenindustrien
  - personaleuddannelse.
2. Denne artikels bestemmelser berører ikke håndhævelsen af Fællesskabets konkurrenceregler for virksomhederne.

ARTIKEL 44

Fremme og beskyttelse af investeringer

1. Under hensyntagen til Fællesskabets og medlemsstaternes respektive beføjelser og kompetence tager samarbejdet sigte på at skabe et gunstigt klima for såvel inden- som udenlandske investeringer især i kraft af bedre vilkår for beskyttelse af investeringer, overførsel af kapital og udveksling af information om investeringsmuligheder.
2. I dette samarbejde stiles der især mod:
  - at medlemsstaterne og Republikken Tadsjikistan eventuelt indgår aftaler om undgåelse af dobbeltbeskatning
  - at der skabes gunstige betingelser for tiltrækning af udenlandske investeringer til den tadsjikiske økonomi
  - at der skabes de fornødne, stabile lovgivningsrammer og betingelser for erhvervslivet, og at der udveksles information om lovgivning, administrative bestemmelser og administrativ praksis på investeringsområdet
  - at der udveksles information om investeringsmuligheder bl.a. ved afholdelse af messer, udstillinger, handelsuger og andre arrangementer.

ARTIKEL 45

Offentlige indkøb

Parterne samarbejder om at skabe forudsætninger for, at kontrakter om varer og tjenesteydelser indgås på åbne og konkurrenceprægede vilkår, især på basis af udbud.

ARTIKEL 46

Samarbejde vedrørende standarder og overensstemmelsesvurdering

1. Samarbejdet mellem parterne tager sigte på at fremme tilpasningen til internationalt vedtagne kriterier, principper og retningslinjer for metrologi, standarder og overensstemmelsesvurdering, at lette den gensidige anerkendelse af overensstemmelsesvurderinger og forbedre tadsjikiske produkters kvalitet.
2. I det øjemed bestræber parterne sig på at samarbejde om faglige bistandsprojekter, der kan:
  - fremme et hensigtsmæssigt samarbejde med specialiserede organisationer og institutioner på disse områder
  - fremme anvendelsen af Fællesskabets tekniske forskrifter og europæiske standarder og procedurer for overensstemmelsesvurdering
  - muliggøre udveksling af erfaringer og teknisk information vedrørende kvalitetsstyring.

ARTIKEL 47

Minedrift og råstoffer

1. Parterne bestræber sig på at øge investeringerne og handelen inden for minedrift og råstoffer, herunder non-ferrometalsektoren.
2. Samarbejdet rettes især mod følgende områder:
  - udveksling af information om udsigterne for minedriftssektoren og non-ferrometalsektoren
  - etablering af retlige rammer for et samarbejde
  - handelsspørgsmål
  - indførelse og implementering af miljølovgivning
  - uddannelse
  - sikkerheden i minedriftssektoren.

ARTIKEL 48

Samarbejde om videnskab og teknologi

1. Parterne fremmer samarbejdet inden for civil videnskabelig forskning og teknologisk udvikling på basis af gensidige fordele og, afhængigt af de disponible ressourcer, fyldestgørende adgang til deres respektive programmer under forudsætning af en tilstrækkelig effektiv beskyttelse af den intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsret.
2. Det videnskabelige og teknologiske samarbejde omfatter:
  - udveksling af videnskabelig og teknisk information
  - fælles aktiviteter inden for forskning og udvikling
  - uddannelsesaktiviteter og mobilitetsprogrammer for videnskabsmænd, forskere og teknikere beskæftiget med forskning og teknologisk udvikling hos begge parter.

Når samarbejdet tager form af uddannelsesaktiviteter, gennemføres det efter bestemmelserne i artikel 49.

Parterne kan efter gensidig aftale indlede andre former for samarbejde på det videnskabelige og teknologiske område.

Ved iværksættelsen af sådanne samarbejdsaktiviteter lægges der særlig vægt på omplaceringen af videnskabsmænd, ingeniører, forskere og teknikere, der er eller har været beskæftiget inden for forskning i eller produktion af masseødelæggelsesvåben.

3. Samarbejdet i henhold til denne artikel gennemføres på grundlag af særlige aftaler, der forhandles og indgås i overensstemmelse med de af hver af parterne fastsatte procedurer, og som bl.a. indeholder hensigtsmæssige bestemmelser om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.

ARTIKEL 49

Uddannelse

1. Parterne samarbejder om at højne det almindelige uddannelsesniveau og det erhvervsfaglige kvalifikationsniveau i Republikken Tadsjikistan i både den offentlige og den private sektor.
2. Samarbejdet rettes især mod følgende områder:

- modernisering af systemerne for højere uddannelse og erhvervsuddannelse i Republikken Tadsjikistan, herunder systemet for anerkendelse af højere læreanstalter og eksamensbeviser for højere uddannelser
  - uddannelse af ledere og funktionærer i den offentlige og den private sektor på prioriterede områder efter nærmere fastlæggelse
  - samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder
  - mobilitet for lærere, akademikere, administratorer, yngre videnskabsfolk og forskere og unge
  - fremme af undervisningen i europæiske forhold ved egnede institutioner
  - undervisning i Fællesskabets sprog
  - postgraduate-uddannelse af konferencetolke
  - uddannelse af journalister
  - uddannelse af lærere.
3. En parts eventuelle deltagelse i den anden parts relevante uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer kan overvejes i overensstemmelse med deres respektive procedurer og, hvor det er hensigtsmæssigt, fastlægges der så institutionelle rammer og planer for samarbejdet med udgangspunkt i Republikken Tadsjikistans deltagelse i Fællesskabets TEMPUS-program.

ARTIKEL 50

Landbrug og agroindustri

Samarbejdet på dette område skal tage sigte på fremme af landbrugsreformerne, modernisering, bekæmpelse af sygdomme, privatisering og omstrukturering af landbruget, af opdræt, af agroindustrien og af servicesektoren i Republikken Tadsjikistan og udvikling af inden- og udenlandske markeder for tadsjikiske produkter under hensyntagen til beskyttelsen af miljøet og nødvendigheden af at forbedre fødevarerforsyningsikkerheden samt udviklingen af agroindustrien, forarbejdningen og distributionen af landbrugsprodukter. Parterne tilstræber også en gradvis tilnærmelse af de tadsjikiske normer til Fællesskabets tekniske forskrifter vedrørende industri- og landbrugsfødevarer, herunder normerne på sundheds- og plantesundhedsområdet.

ARTIKEL 51

Energi

1. Samarbejdet finder sted efter markedsøkonomiens og det europæiske energicharters principper på baggrund af den gradvise integration af energimarkederne i Europa.
2. Samarbejdet koncentrerer sig blandt andet om udformning og udvikling af en energipolitik. Det skal blandt andet omfatte følgende områder:
  - forbedring af forvaltningen og reguleringen af energisektoren efter markedsøkonomiske principper
  - forbedring af energiforsyningen, herunder forsynings sikkerheden, på en økonomisk og miljømæssigt forsvarlig måde
  - fremme af energibesparelser og energieffektivitet og gennemførelse af energicharterprotokollen om energieffektivitet og de dermed forbundne miljøaspekter
  - modernisering af energiinfrastruktur
  - teknologiske forbedringer inden for forsyning og slutbrug for de forskellige energiformer
  - ledelsesmæssig og teknisk uddannelse i energisektoren
  - transport og forsendelse af energimaterialer og -produkter
  - tilvejebringelse af de institutionelle, juridiske, skattemæssige og andre betingelser, der er nødvendige for at fremme handelen og investeringerne på energiområdet
  - udvikling af vandkraft og andre vedvarende energikilder.
3. Parterne udveksler relevant information om investeringsprojekter i energisektoren, særlig vedrørende produktion af energikilder samt bygning og udrustning af olie- og gasrørledninger eller andre midler til transport af energiprodukter. Parterne lægger særlig vægt på samarbejdet om investeringer i energisektoren og den måde, hvorpå disse reguleres. De samarbejder med sigte på at gennemføre bestemmelserne i afsnit IV og artikel 44 på den mest effektive måde, hvad angår investeringer i energisektoren.

ARTIKEL 52

Miljø og sundhed

1. Under hensyntagen til det europæiske energicharter og erklæringerne fra Luzern-konferencen i april 1993 og Sofia-konferencen i oktober 1995 tillige med den europæiske energichartertraktat, særlig artikel 19, og energicharterprotokollen om

energieffektivitet og de dermed forbundne miljøaspekter udvikler og styrker parterne deres samarbejde om miljøet og menneskets sundhed.

2. Samarbejdet rettes mod beskyttelse af miljøet, mod bekæmpelse af alle former for forurening og især:

- effektiv overvågning af forureningsniveauer og vurdering af miljøet; informationssystem vedrørende miljøsituationen
- bekæmpelse af lokal, regional og grænseoverskridende luft- og vandforurening
- økologisk genopretning
- bæredygtig, effektiv og miljøvenlig produktion og anvendelse af energi
- industrianlægs sikkerhed
- klassificering og sikker håndtering af kemiske stoffer
- vandkvalitet
- nedbringelse, genanvendelse og sikker bortskaffelse af affald, gennemførelse af Basel-konventionen, når den er undertegnet
- landbrugets miljømæssige virkninger; erosion; kemisk forurening
- beskyttelse af skove
- bevarelse af den biologiske mangfoldighed, fredede områder og bæredygtig udnyttelse og forvaltning af biologiske ressourcer
- fysisk planlægning, herunder byggeri og byplanlægning
- brug af økonomiske og skattemæssige instrumenter
- globale klimaændringer
- miljøoplysning og -bevidsthed
- gennemførelse af Espoo-konventionen om vurdering af miljøvirkninger i en grænseoverskridende sammenhæng, når den er undertegnet.

3. Samarbejdet finder især sted ved:

- planlægning vedrørende katastrofer og andre nødsituationer
- udveksling af information og eksperter, herunder inden for overførsel af renere teknologi og sikker og miljømæssigt forsvarlig anvendelse af bioteknologi

- fælles forskningsaktiviteter
  - forbedring af lovgivning i retning af Fællesskabets standarder
  - samarbejde på regionalt plan, herunder samarbejde inden for rammerne af Det Europæiske Miljøagentur, og på internationalt plan
  - udvikling af strategier, især vedrørende globale og klimamæssige spørgsmål og også med henblik på fremme af en bæredygtig udvikling
  - undersøgelser af miljøvirkninger.
4. Parterne bestræber sig på at udvikle samarbejdet om spørgsmål vedrørende folkesundhed, navnlig gennem faglig bistand i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme og beskyttelse af mødre og små børn.

ARTIKEL 53

Transport

Parterne udvikler og styrker deres samarbejde på transportområdet.

Samarbejdet rettes bl.a. mod omstrukturering og modernisering af transportsystemerne og -nettene i Republikken Tadsjikistan; og, hvor det er hensigtsmæssigt, udvikling og sikring af transportsystemernes forenelighed i forbindelse med skabelse af et mere globalt transportsystem; identifikation og udarbejdelse af prioriterede projekter og forsøg på at tiltrække investeringer til iværksættelse heraf.

Samarbejdet omfatter navnlig:

- forvaltnings- og driftsmæssig modernisering inden for vejtransport, jernbaner, havne og lufthavne
- modernisering og udvikling af infrastrukturen for veje, jernbaner, lufthavne og vandveje såvel som navigationshjælpemidler, herunder modernisering af hovedruter af fælles interesse og transeuropæiske forbindelser inden for disse transportformer, særlig dem, der er forbundet med TRACECA-projektet, samt uddannelse på ovennævnte områder
- fremme og udvikling af multimodal transport
- fremme af fælles forsknings- og udviklingsprogrammer
- forberedelse af de lovgivningsmæssige og institutionelle rammer for politikformulering og -gennemførelse, herunder privatisering af transportsektoren
- forenkling af procedurerne for alle transportformer i regionen.

ARTIKEL 54

Elektronisk kommunikation og postvæsen

Inden for deres respektive beføjelser og kompetence udvider og styrker parterne samarbejdet på følgende områder:

- fastlæggelse af politikker og retningslinjer for udvikling af sektoren for elektronisk kommunikation og postvæsenet
- udvikling af principper for en takstpolitik og markedsføring inden for elektronisk kommunikation og postsektoren
- overførsel af teknologi og knowhow, særlig vedrørende europæiske tekniske standarder og certificeringssystemer
- fremme af udviklingen af projekter vedrørende elektronisk kommunikation og postvæsen og tiltrækning af investeringer
- højnelse af effektiviteten og kvaliteten inden for elektronisk kommunikationservice og postvæsen, bl.a. ved liberalisering af aktiviteterne i undersektorer
- avanceret anvendelse af elektronisk kommunikation, navnlig inden for elektroniske pengeoverførsler
- forvaltning og "optimering" af elektroniske kommunikationsnet
- et passende regelgrundlag for ydelse af elektroniske kommunikations- og posttjenester og for anvendelse af radiofrekvensspektret
- uddannelse inden for elektronisk kommunikation og postvæsen med henblik på virksomhed på markedsvilkår.

ARTIKEL 55

Finansielle tjenesteydelser og fiskale institutioner

1. Samarbejdet vedrørende finansielle tjenesteydelser tager især sigte på at lette Republikken Tadsjikistans deltagelse i alment accepterede systemer for gensidige betalinger. Den faglige bistand rettes navnlig mod:
  - udvikling af et aktie- og obligationsmarked
  - udvikling af bankmæssige tjenesteydelser, udvikling af et almindeligt marked for kreditmidler og Republikken Tadsjikistans deltagelse i alment accepterede systemer for gensidige betalinger

- udvikling af forsikringsydelser, der bl.a. kan skabe gunstige rammer for fællesskabsvirksomheders deltagelse i oprettelsen af joint ventures i forsikringssektoren i Republikken Tadsjikistan, og udvikling af eksportkreditforsikring.

Dette samarbejde skal specielt bidrage til at fremme udviklingen af forbindelser mellem parterne i den finansielle sektor.

2. Parterne samarbejder om udvikling af et fiskalt system og fiskale institutioner i Republikken Tadsjikistan. Dette samarbejde skal omfatte udveksling af oplysninger og erfaringer om fiskale spørgsmål samt uddannelse af personale, der varetager udformningen og gennemførelsen af den fiskale politik.

ARTIKEL 56

Strukturlægning af virksomheder og privatisering

Parterne erkender, at privatisering er af afgørende betydning for en bæredygtig økonomisk genopretning, og de er enige om at samarbejde om en udvikling af de nødvendige institutionelle, retlige og metodemæssige rammer. Der vil blive lagt særlig vægt på, at privatiseringsprocessen er velordnet og gennemsigtig, at der udveksles oplysninger og erfaringer, og at der tilbydes passende uddannelse i investeringspolitik.

I den faglige bistand fokuseres der bl.a. på:

- videreudvikling af et institutionelt grundlag inden for Republikken Tadsjikistans regering, der skal bistå ved udformningen og forvaltningen af privatiseringsprocessen
- videreudvikling af Republikken Tadsjikistans regerings privatiseringsstrategi, herunder lovgivningsrammerne og mekanismerne til gennemførelsen heraf
- fremme af et markedsøkonomisk syn på arealanvendelse og brugsret
- strukturlægning af de virksomheder, der endnu ikke er parate til privatisering
- udvikling af private virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder
- udvikling af investeringsfonde.

Målet med dette samarbejde er desuden at bidrage til at fremme fællesskabsinvesteringer i Republikken Tadsjikistan.

ARTIKEL 57

Regionaludvikling

1. Parterne styrker samarbejdet om regionaludvikling og fysisk planlægning.
2. I det øjemed fremmer parterne nationale, regionale og lokale myndigheders udveksling af information om regionalpolitik og fysisk planlægningspolitik og om metoder til formulering af regionalpolitik med særlig vægt på udvikling af ugunstigt stillede områder.

De befordrer også direkte kontakter mellem de respektive regioner og offentlige institutioner, der er ansvarlige for planlægningen af regionaludviklingen, med henblik på bl.a. udveksling af information om midler til fremme af regionaludviklingen.

ARTIKEL 58

Samarbejde på det sociale område

1. Med hensyn til sundhed og sikkerhed udvikler parterne et indbyrdes samarbejde med det formål bl.a. at forbedre beskyttelsen af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

Samarbejdet omfatter navnlig:

- uddannelse i sundheds- og sikkerhedsspørgsmål med særligt henblik på højrisiko-aktivitetssektorer
- udvikling og fremme af forebyggende foranstaltninger til bekæmpelse af erhvervs sygdomme og andre arbejdsrelaterede lidelser
- forebyggelse af større ulykkesrisici og håndtering af giftige kemikalier
- forskning i udvikling af information og forståelse vedrørende arbejdsmiljø og arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

2. Hvad beskæftigelse angår, omfatter samarbejdet navnlig faglig bistand med henblik på:

- optimering af arbejdsmarkedet
- modernisering af arbejdsformidlings- og erhvervsvejledningstjenester
- planlægning og styring af omstrukturingsprogrammer
- fremme af beskæftigelsesskabelsen på lokalt plan

- udveksling af information om programmer for fleksibel beskæftigelse, herunder programmer, der fremmer selvstændig virksomhed og iværksætterånden.
3. Parterne lægger særlig vægt på samarbejde inden for social beskyttelse, herunder bl.a. samarbejde om planlægning og gennemførelse af reformer af den sociale beskyttelse i Republikken Tadsjikistan.

Disse reformer skal tage sigte på, at der i Republikken Tadsjikistan udvikles beskyttelsesmetoder, som hører naturligt sammen med en markedsøkonomi, og skal omfatte social beskyttelse i alle henseender.

ARTIKEL 59

Turisme

Parterne øger og udvikler deres indbyrdes samarbejde, som omfatter:

- lettelse af turismen
- forøgelse af informationsstrømmen
- overførsel af knowhow
- undersøgelse af mulighederne for fælles aktiviteter
- samarbejde mellem officielle turistorganisationer, herunder udarbejdelse af turistbrochurer mv.
- uddannelse rettet mod udvikling af turismen.

ARTIKEL 60

Små og mellemstore virksomheder

1. Parterne bestræber sig på at udvikle og styrke små og mellemstore virksomheder, herunder disse virksomheders sammenslutninger, og samarbejdet mellem små og mellemstore virksomheder i Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan.
2. Samarbejdet omfatter faglig bistand, især på følgende områder:
  - udvikling af lovgivningsrammer for små og mellemstore virksomheder
  - udvikling af en hensigtsmæssig infrastruktur, der kan støtte små og mellemstore virksomheder, fremme kommunikation og forretningssamarbejde mellem små og mellemstore virksomheder såvel internt i Republikken Tadsjikistan som i et videre perspektiv, samt lære de små og mellemstore

virksomheder de færdigheder, der er nødvendige for at få adgang til finansiering

- uddannelse inden for markedsføring, regnskabsføring og produktkvalitetskontrol.

ARTIKEL 61

Information og kommunikation

Parterne støtter udviklingen af moderne informationsformidlingsmetoder, herunder medierne, og stimulerer en effektiv gensidig udveksling af information. De prioriterer programmer, der sigter på at give den brede offentlighed en grundlæggende information om Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan, herunder om muligt adgang til databaser under behørig hensyntagen til de intellektuelle ejendomsrettigheder.

ARTIKEL 62

Forbrugerbeskyttelse

Parterne indleder et nært samarbejde for at skabe overensstemmelse mellem deres forbrugerbeskyttelsessystemer. Dette samarbejde kan omfatte udveksling af information om lovgivningsarbejde og institutionelle reformer, etablering af permanente systemer for gensidig underretning om farlige produkter, forbedring af forbrugeroplysningen specielt vedrørende de tilbudte produkters og tjenesteydelsers pris, beskaffenhed og tilhørende service, fremme af udvekslinger mellem forbrugerrepræsentanter og forøgelse af overensstemmelsen mellem forbrugerbeskyttelsespolitikker samt organisering af seminarer og uddannelsesophold.

ARTIKEL 63

Told

1. Formålet med samarbejdet er at sikre overholdelse af alle bestemmelser, der planlægges vedtaget i forbindelse med handel og redelig handelspraksis, og at opnå en tilnærmelse af Republikken Tadsjikistans toldsystem til Fællesskabets.
2. Samarbejdet omfatter især følgende:
  - udveksling af information
  - forbedring af arbejdsmetoder
  - indførelse af den kombinerede nomenklatur og det administrative enhedsdokument
  - forenkling af kontrol og formaliteter i forbindelse med godstransport

- bistand til indførelse af moderne toldinformationssystemer
- afholdelse af seminarer og tilrettelæggelse af uddannelsesophold.

Der ydes om nødvendigt faglig bistand.

3. Uden at det berører det yderligere samarbejde omhandlet i denne aftale, særlig afsnit VIII, ydes den gensidige bistand mellem parternes administrative myndigheder i toldspørgsmål efter bestemmelserne i den protokol, der er knyttet til aftalen.

ARTIKEL 64

Statistisk samarbejde

Samarbejdet på dette område tager sigte på udvikling af et effektivt statistisk system, der kan give pålidelige statistikker til støtte for og overvågning af den socioøkonomiske reformproces og som bidrag til udvikling af privat foretagsomhed i Republikken Tadsjikistan.

Parterne samarbejder især på følgende områder:

- det tadsjikiske statistiske systems tilpasning til internationale metoder, standarder og klassifikationer
- udveksling af statistiske oplysninger
- tilvejebringelse af de fornødne statistiske makro- og mikroøkonomiske oplysninger til gennemførelse og forvaltning af økonomiske reformer.

Fællesskabet yder i den anledning faglig bistand til Republikken Tadsjikistan.

ARTIKEL 65

Økonomi

Parterne letter den socioøkonomiske reformproces og samordningen af de økonomiske politikker ved at samarbejde om en bedre forståelse af de grundlæggende elementer i deres respektive økonomier og om formulering og gennemførelse af økonomisk politik i en markedsøkonomi. I det øjemed udveksler parterne oplysninger om makroøkonomiske resultater og udsigter.

Fællesskabet yder faglig bistand for

- at bistå Republikken Tadsjikistan i den økonomiske reformproces og i den henseende stille sagkyndig rådgivning og faglig bistand til rådighed

- at fremme samarbejdet mellem økonomer og derved fremskynde overførslen af knowhow til formulering af økonomiske politikker og sikre en vid udbredelse af resultaterne af den relevante forskning
- at forbedre Republikken Tadsjikistans evne til at opstille økonomiske modeller.

AFSNIT VII

SAMARBEJDE OM ANLIGGENDER

VEDRØRENDE DEMOKRATI OG MENNESKERETTIGHEDER

ARTIKEL 66

Parterne samarbejder om alle spørgsmål vedrørende oprettelse eller styrkelse af demokratiske institutioner, herunder sådanne som er nødvendige for at styrke retsstaten og beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder i overensstemmelse med folkeretten og OSCE-principperne.

Samarbejdet tager form af faglige bistandsprogrammer, der rettes mod bl.a. at hjælpe med til udarbejdelsen af relevant lovgivning og administrative bestemmelser, gennemførelse af sådan lovgivning, retsvæsenets funktionsmåde, statens rolle i retlige spørgsmål og valgsystemets funktionsmåde. Det omfatter om fornødent uddannelse. Parterne ansporer til kontakter mellem deres nationale, regionale og retslige myndigheder, mellem parlamentsmedlemmer og mellem ikke-statslige organisationer.

AFSNIT VIII

SAMARBEJDE OM MODVIRKNING AF ULOVLIG VIRKSOMHED

OG MODVIRKNING OG KONTROL AF ULOVLIG INDVANDRING

ARTIKEL 67

Parterne indleder et samarbejde om at modvirke ulovlig virksomhed som f.eks.:

- ulovlige økonomiske aktiviteter, herunder korrupsion
- ulovlige transaktioner med forskellige varer, herunder industriaffald, samt ulovlig våbentrafik
- vareforfalskning.

Samarbejdet på ovennævnte områder baseres på gensidige konsultationer og et nært samvirke. Det omfatter faglig og administrativ bistand, blandt andet til:

- udarbejdelse af national lovgivning om modvirkning af ulovlig virksomhed

- oprettelse af informationscentre
- forbedring af effektiviteten i de institutioner, der har til opgave at modvirke ulovlig virksomhed
- personaleuddannelse og efterforskningsinfrastruktur
- fastlæggelse af gensidigt acceptable foranstaltninger til at modvirke ulovlig virksomhed.

ARTIKEL 68

Hvidvaskning af penge

1. Parterne er enige om nødvendigheden af at gøre en indsats for og samarbejde om at forhindre, at deres finansielle systemer benyttes til hvidvaskning af indtægter fra kriminelle aktiviteter i almindelighed og narkotikakriminalitet i særdeleshed.
2. Samarbejdet på dette område omfatter administrativ og faglig bistand med henblik på at fastlægge egnede standarder til at bekæmpe hvidvaskning af penge svarende til dem, der er vedtaget i Fællesskabet og internationale fora på dette område, herunder Financial Action Task Force (FATF).

ARTIKEL 69

Narkotikabekæmpelse

Inden for rammerne af deres respektive beføjelser og kompetence samarbejder parterne om at øge effektiviteten og gennemslagskraften af politikker og foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig produktion af, forsyning og handel med narkotika og psykotrope stoffer, herunder forebyggelse af omdirigering af kemiske prækursorstoffer, samt om fremme af forebyggelse og formindskelse af efterspørgslen efter narkotika. Hvad angår kontrollen med kemiske prækursorer og andre væsentlige stoffer, der benyttes til ulovlig fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer, baseres samarbejdet på de standarder, der er vedtaget af Fællesskabet og de berørte internationale myndigheder, som f.eks. Chemical Action Task Force (CATF). Samarbejdet på dette område baseres på gensidige konsultationer og snæver samordning mellem parterne om målene og indsatsen på de forskellige felter, der vedrører narkotika.

ARTIKEL 70

Samarbejde om migration

1. Parterne bekræfter den betydning, som de tillægger en fælles forvaltning af migrationsstrømmene mellem deres territorier. For at styrke samarbejdet indleder de en global dialog om alle spørgsmål, der vedrører migration, herunder ulovlig indvandring, menneskesmugling og menneskehandel, samt indarbejdelse af migrationsanliggender i de

nationale strategier for socioøkonomisk udvikling i de områder, hvor migranterne kommer fra.

2. Samarbejdet baseres på en specifik behovsvurdering, der foretages efter gensidig konsultation mellem parterne og gennemføres i overensstemmelse med den relevante gældende EF-lovgivning og national lovgivning. Der fokuseres særlig på:

a) de grundlæggende årsager til migration

b) udarbejdelse og gennemførelse af national lovgivning og praksis, for så vidt angår international beskyttelse, for at opfylde bestemmelserne i Genève-konventionen af 1951 om flygtnings status og i protokollen af 1967 hertil og andre relevante regionale eller internationale instrumenter til at sikre overholdelse af princippet om, at ingen sendes tilbage til forfølgelse, "non-refoulement"-princippet

c) indrejseregler og indrejste personers rettigheder og status, retfærdig behandling og integration af migranter, der opholder sig lovligt i landet, uddannelse af lovlige migranter og foranstaltninger til bekæmpelse af racisme og fremmedhad

d) fastlæggelse af en effektiv og præventiv politik mod ulovlig indvandring, menneskesmugling og menneskehandel, også spørgsmålet om, hvordan smuglerringe kan bekæmpes og ofrene for smugling og menneskehandel kan beskyttes

e) tilbagevenden under humane og værdige omstændigheder af personer, der har taget ulovligt ophold på et lands område, og deres tilbagetagelse i overensstemmelse med stk. 3

f) på visumområdet, især anliggender, som er blevet indkredset som værende af fælles interesse, såsom visa til personer, der rejser med et handelsmæssigt, akademisk eller kulturelt formål for øje

g) inden for grænsekontrol, spørgsmål vedrørende organisation, uddannelse, bedste praksis og andre praktiske foranstaltninger i felten og, hvor det er relevant, levering af udstyr.

3. Inden for rammerne af deres samarbejde om at forhindre og kontrollere ulovlig indvandring er parterne enige om at tilbagetage deres ulovlige migranter. Med henblik herpå:

- accepterer Republikken Tadsjikistan at tilbagetage statsborgere, der opholder sig ulovligt på en af Den Europæiske Unions medlemsstaters områder, efter anmodning fra sidstnævnte og uden yderligere formaliteter

og

- hver af Den Europæiske Unions medlemsstater accepterer at tilbagetage statsborgere, der opholder sig ulovligt på Republikken Tadsjikistans område, efter anmodning fra sidstnævnte og uden yderligere formaliteter.

Parterne er enige om, at de på anmodning fra en af dem og så snart som muligt vil indgå en aftale om de specifikke forpligtelser, der påhviler Republikken Tadsjikistan og Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater i forbindelse med tilbagetagelse, herunder en forpligtelse til at tilbagetage andre landes statsborgere og statsløse personer.

I denne aftale forstås ved ”parter” Det Europæiske Fællesskab, hver enkelt af dets medlemsstater og Republikken Tadsjikistan.

ARTIKEL 71

Bekæmpelse af terrorisme

Parterne bekræfter på ny, hvilken betydning de tillægger bekæmpelse af terrorisme, og samarbejder i overensstemmelse med internationale konventioner og deres respektive lovgivning og administrative bestemmelser om at forhindre og undertrykke terrorhandlinger. Det skal navnlig ske:

- inden for rammerne af en fuldstændig gennemførelse af De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1373 og andre relevante FN-resolutioner, konventioner og andre internationale instrumenter, der vedrører dette emne
- ved udveksling af oplysninger om terroristgrupper og deres støttenetværk i overensstemmelse med internationale og nationale love
- og ved udveksling af synspunkter om midler og metoder til at bekæmpe terrorisme, også på det tekniske område og inden for uddannelse, og ved udveksling af erfaringer med at forhindre terrorisme.

AFSNIT IX

KULTURELT SAMARBEJDE

ARTIKEL 72

Parterne forpligter sig til at fremme, stimulere og lette det kulturelle samarbejde. Hvor det er hensigtsmæssigt, kan Fællesskabets eller en eller flere medlemsstaters kulturelle samarbejdsprogrammer danne grundlag for samarbejde, og der kan udvikles yderligere aktiviteter af fælles interesse.

AFSNIT X

FINANSIELT SAMARBEJDE

ARTIKEL 73

Med henblik på virkeliggørelse af denne aftales mål stiller Fællesskabet i overensstemmelse med artikel 74, 75 og 76 midlertidig finansiel bistand til rådighed for Republikken Tadsjikistan i form af faglig bistand, der ydes som gavebistand.

ARTIKEL 74

Denne finansielle bistand ydes inden for rammerne af TACIS-programmet efter Fællesskabets rådsforordning herom. Republikken Tadsjikistan kan ligeledes opnå andre former for fællesskabsbistand afhængigt af landets behov. Der vil blive langt særlig vægt på koncentration af bistanden, på koordinering af bistandsinstrumenterne og på forbindelsen mellem de forskellige former for fællesskabsbistand af humanitær art, til rehabilitering og til udvikling. Fattigdomsbekæmpelse vil blive integreret i fællesskabsprogrammerne.

ARTIKEL 75

Målene og områderne for Fællesskabets finansielle bistand fastlægges i et vejledende program, der afspejler de vedtagne prioriteter, og som aftales mellem Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan under hensyntagen til Republikken Tadsjikistans behov, sektormæssige opslugningsevne og reformfremskridt. Parterne underretter samarbejdsrådet derom.

ARTIKEL 76

Af hensyn til den bedst mulige udnyttelse af de disponible midler sørger parterne for, at Fællesskabets bistand ydes i snæver samordning med de tilsvarende bidrag fra andre kilder, såsom medlemsstaterne, andre lande og internationale organisationer såsom Den Internationale Bank for Genopbygning og Udvikling og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling.

AFSNIT XI

INSTITUTIONELLE, ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 77

Der nedsættes et samarbejdsråd, som skal føre tilsyn med gennemførelsen af denne aftale. Samarbejdsrådet træder sammen på ministerplan med mellemrum, som det selv fastsætter. Det undersøger alle større spørgsmål, der opstår inden for rammerne af denne aftale, og andre bilaterale eller internationale spørgsmål af fælles interesse for virkeliggørelsen af denne aftales mål. Samarbejdsrådet kan også fremsætte formålstjenlige henstillinger efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL 78

1. Samarbejdsrådet består af medlemmer af Rådet for Den Europæiske Union og medlemmer af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber på den ene side og medlemmer af Republikken Tadsjikistans regering på den anden side.

2. Samarbejdsrådet fastsætter selv sin forretningsorden.
3. Formandshvervet i samarbejdsrådet varetages på skift af en repræsentant for Fællesskabet og et medlem af Republikken Tadsjikistans regering.

ARTIKEL 79

1. Samarbejdsrådet bistås i varetagelsen af sine opgaver af et samarbejdsudvalg bestående af repræsentanter for medlemmerne af Rådet for Den Europæiske Union og medlemmerne af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber på den ene side og repræsentanter for Republikken Tadsjikistans regering på den anden side, normalt på højt embedsmandsplan. Formandshvervet i samarbejdsudvalget varetages på skift af Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan.

Samarbejdsrådet fastsætter i sin forretningsorden samarbejdsudvalgets opgaver, som omfatter forberedelse af samarbejdsrådets møder, og samarbejdsudvalgets funktionsmåde.

2. Samarbejdsrådet kan uddelegere alle eller en del af sine beføjelser til samarbejdsudvalget, der varetager arbejdet mellem samarbejdsrådets møder.

ARTIKEL 80

Samarbejdsrådet kan beslutte at nedsætte særlige udvalg eller arbejdsgrupper til at bistå det i varetagelsen af dets opgaver, og det fastlægger sådanne udvalgs eller arbejdsgruppers sammensætning og funktionsmåde.

ARTIKEL 81

Ved undersøgelse af spørgsmål, der inden for rammerne af denne aftale måtte opstå vedrørende en bestemmelse, der omhandler en artikel i en af aftalerne om oprettelse af WTO, tager samarbejdsrådet i videst muligt omfang hensyn til, hvorledes WTO-medlemmerne normalt fortolker den pågældende artikel.

ARTIKEL 82

Der nedsættes et parlamentarisk samarbejdsudvalg. Det skal være forum for medlemmer af Tadsjikistans parlament og Europa-Parlamentet, hvor de kan mødes og udveksle synspunkter, herunder anliggender vedrørende den politiske dialog på parlamentarikerniveau. Det træder sammen med mellemrum, som det selv fastsætter.

ARTIKEL 83

1. Det parlamentariske samarbejdsudvalg består af medlemmer af Europa-Parlamentet på den ene side og medlemmer af Tadsjikistans parlament på den anden side.
2. Det parlamentariske samarbejdsudvalg fastsætter selv sin forretningsorden.
3. Formandshvervet i det parlamentariske samarbejdsudvalg varetages på skift af henholdsvis Europa-Parlamentet og Tadsjikistans parlament ifølge de bestemmelser, der fastsættes i dets forretningsorden.

ARTIKEL 84

Det parlamentariske samarbejdsudvalg kan bede samarbejdsrådet om alle relevante oplysninger vedrørende denne aftales gennemførelse; samarbejdsrådet skal forelægge udvalget de ønskede oplysninger.

Det parlamentariske samarbejdsudvalg underrettes om samarbejdsrådets henstillinger.

Det parlamentariske samarbejdsudvalg kan rette henstillinger til samarbejdsrådet.

ARTIKEL 85

1. Inden for denne aftales anvendelsesområde forpligter hver af parterne sig til at sikre, at fysiske og juridiske personer fra den anden part uden forskelsbehandling i forhold til deres egne statsborgere gives adgang til parternes kompetente domstole og administrative organer, for at de kan forsvare deres individuelle rettigheder og ejendomsrettigheder, herunder intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.
2. Inden for deres respektive beføjelser:
  - fremmer parterne anvendelse af voldgift til bilæggelse af tvister, der opstår i forbindelse med handels- og samarbejdsaftaler indgået af økonomiske beslutningstagere fra Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan
  - er parterne enige om, at når en tvist indbringes for voldgift, kan hver af tvistens parter, medmindre andet er fastsat i reglerne for det af parterne valgte voldgiftsforum, vælge sin egen voldgiftsmand af en hvilken som helst

nationalitet, og at den foresiddende tredje voldgiftsmand eller enevoldgiftsmanden kan være en statsborger i et tredjeland

- anbefaler parterne deres økonomiske beslutningstagere, at de efter fælles overenskomst vælger, hvilken lovgivning der skal gælde for deres kontrakter
- tilskynder parterne til anvendelse af de voldgiftsregler, der er udarbejdet af De Forenede Nationers Kommission for International Handelsret (UNCITRAL), og til voldgift ved et forum i en stat, der har undertegnet konventionen om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, udfærdiget i New York den 10. juni 1958.

ARTIKEL 86

Intet i denne aftale hindrer en part i inden for sine beføjelser og kompetencer at træffe foranstaltninger, som:

- a) den finder nødvendige for at forhindre udbredelse af oplysninger, der kan skade dens væsentlige sikkerhedsinteresser
- b) vedrører produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller forskning, udvikling og produktion, der er uundværlig i forsvarsøjemed, såfremt foranstaltningerne ikke ændrer konkurrencevilkårene for de varer, der ikke er beregnet til specifikt militære formål
- c) den anser for væsentlige for sin sikkerhed i tilfælde af alvorlige interne forstyrrelser, som påvirker opretholdelsen af lov og orden, krig eller alvorlig international spænding, som udgør en krigstrussel, eller for opfyldelsen af forpligtelser, den har påtaget sig med henblik på bevarelse af fred og international sikkerhed
- d) den finder nødvendige for at opfylde sine internationale forpligtelser vedrørende kontrol af industrivarer og -teknologi med dobbelt anvendelsesformål.

ARTIKEL 87

1. Inden for de områder, denne aftale omfatter, og med forbehold af særlige bestemmelser heri:
  - må de ordninger, der anvendes af Republikken Tadsjikistan over for Fællesskabet, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem medlemsstaterne, deres statsborgere eller deres virksomheder
  - må de ordninger, der anvendes af Fællesskabet over for Republikken Tadsjikistan, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem statsborgere fra Republikken Tadsjikistan eller virksomheder herfra.

2. Bestemmelserne i stk. 1 berører ikke parternes ret til at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning på skattepligtige, som ikke befinder sig i samme situation med hensyn til bopæl.

ARTIKEL 88

1. Enhver af parterne kan indbringe en hvilken som helst tvist vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af denne aftale for samarbejdsrådet.
2. Samarbejdsrådet kan bilægge tvister ved en henstilling.
3. Er det ikke muligt at bilægge en tvist efter stk. 2, kan en af parterne meddele den anden, at den har udpeget en forligsmand; den anden part skal så inden to måneder udpege endnu en forligsmand. Ved anvendelsen af denne procedure betragtes Fællesskabet og medlemsstaterne som en enkelt part i tvisten.

Samarbejdsrådet udpeger en tredje forligsmand.

Forligsmændenes henstillinger vedtages ved flertalsafgørelse. Sådanne henstillinger er ikke bindende for parterne.

ARTIKEL 89

Parterne er enige om på anmodning af en af dem straks gennem passende kanaler at konsultere hinanden med henblik på drøftelse af ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gennemførelsen af denne aftale og andre relevante aspekter af forbindelserne mellem dem.

Denne artikels bestemmelser berører på ingen måde artikel 12, 88 og 94.

Samarbejdsrådet kan fastlægge procedureregler for tvistbilæggelsen.

ARTIKEL 90

Republikken Tadsjikistan kan ikke i medfør af aftalen indrømmes en gunstigere behandling end den, medlemsstaterne indrømmer hinanden.

ARTIKEL 91

I denne aftale forstås ved "parter" på den ene side Republikken Tadsjikistan og på den anden side Fællesskabet eller medlemsstaterne eller Fællesskabet og medlemsstaterne i overensstemmelse med deres respektive beføjelser.

ARTIKEL 92

For så vidt som spørgsmål, der er omhandlet i denne aftale, også er omhandlet i traktaten om det europæiske energicharter og protokollerne dertil, finder denne traktat og disse protokoller fra deres ikrafttræden anvendelse på de pågældende spørgsmål, dog kun i det deri fastsatte omfang.

ARTIKEL 93

Denne aftale indgås indledningsvis for en tiårig periode, hvorefter den automatisk forlænges år for år, såfremt ingen af parterne giver den anden part skriftlig meddelelse om opsigelse seks måneder før aftalens udløb.

ARTIKEL 94

1. Parterne træffer de fornødne almindelige eller særlige foranstaltninger til opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til aftalen. De drager omsorg for, at aftalens mål virkeliggøres.
2. Såfremt en part finder, at den anden part har misligholdt en forpligtelse i henhold til aftalen, kan den træffe passende foranstaltninger. Forinden meddeler den, bortset fra i særligt hastende tilfælde, samarbejdsrådet alle nødvendige oplysninger til en grundig undersøgelse af situationen i det øjemed at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.

Ved valget af sådanne foranstaltninger skal de, der medfører færrest forstyrrelser i aftalen, foretrækkes. Samarbejdsrådet underrettes straks om foranstaltningerne, hvis den anden part anmoder derom.

ARTIKEL 95

Bilag I, II, III og IV samt protokollen udgør en integrerende del af denne aftale.

ARTIKEL 96

Indtil enkeltpersoner og virksomheder har opnået tilsvarende rettigheder i medfør af denne aftale, berører aftalen ikke de rettigheder, de er sikret i kraft af bestående aftaler, der er bindende for på den ene side en eller flere medlemsstater og på den anden side Republikken Tadsjikistan, undtagen på områder, der henhører under Fællesskabets kompetence, og uden at det berører medlemsstaternes forpligtelser efter denne aftale på områder, der henhører under deres kompetence.

ARTIKEL 97

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab finder anvendelse, og på de i disse traktater fastsatte betingelser, og på den anden side for Republikken Tadsjikistans område.

ARTIKEL 98

Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union er depositar for denne aftale.

ARTIKEL 99

Det originale eksemplar af aftalen, som har samme gyldighed på dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tysk, tjekkisk, ungarsk og tadsjikisk, deponeres hos generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union.

ARTIKEL 100

Parterne godkender denne aftale efter deres egne procedurer.

Denne aftale træder i kraft på den første dag i den anden måned efter den dato, på hvilken parterne giver generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union notifikation om afslutningen af de i stk. 1 nævnte procedurer.

Denne aftale afløser ved sin ikrafttræden, for så vidt angår forbindelserne mellem Republikken Tadsjikistan og Fællesskabet, aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på den ene side og Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker på den anden side om handel og om handelsmæssigt og økonomisk samarbejde, undertegnet i Bruxelles den 18. december 1989.

ARTIKEL 101

Parterne er enige om, at i afventning af afslutningen af de for denne aftales ikrafttræden nødvendige procedurer, sættes bestemmelserne i nogle af denne aftales dele i kraft ved en interimsaftale mellem Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan, og at der ved udtrykket "datoen for aftalens ikrafttræden" forstås datoen for interimsaftalens ikrafttræden.

FOR MEDLEMSSTATERNE

FOR DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

FOR REPUBLIKKEN TADSIKISTAN

Liste over vedføjede dokumenter

- Bilag I Vejledende liste over de fordele, som Republikken Tadsjikistan indrømmer de uafhængige stater i medfør af artikel 7, stk. 3.
- Bilag II Fællesskabets forbehold i henhold til artikel 21, stk. 2.
- Bilag III Finansielle tjenesteydelser, jf. artikel 23, stk. 3.
- Bilag IV Konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret omhandlet i artikel 39.
- Protokol om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

BILAG I

Vejledende liste over de fordele,
som Republikken Tadsjikistan indrømmer de uafhængige stater
i medfør af artikel 7, stk. 3

1. Republikken Belarus, Republikken Kasakhstan, Den Kirgisiske Republik, Den Russiske Føderation: der pålægges ikke told.
2. Råvarer, der transporteres i overensstemmelse med aftaler om industrielt samarbejde med SNG-lande, pålægges ikke afgifter.
3. Overensstemmelsescertifikatet for serieproduktion anerkendes i alle SNG-lande, og det nationale overensstemmelsescertifikat udstedes på grundlag heraf.
4. Der er et særligt system til løbende betalinger for alle SNG-lande.
5. Der er særlige transitvilkår for alle SNG-lande.

Fællesskabets forbehold i henhold til
artikel 21, stk. 2

Minedrift

I nogle medlemsstater vil ikke EF-kontrollerede virksomheder skulle have en koncession for så vidt angår minedrifts- og råstofrettigheder.

Fiskeri

Medmindre andet er bestemt, er adgang til og udnyttelse af de biologiske ressourcer og fiskebankerne i farvande, der henhører under Fællesskabets medlemsstaters suverænitet eller jurisdiktion, forbeholdt fiskerfartøjer, der fører en EF-medlemsstats flag, og som er registreret på Fællesskabets område.

Køb af fast ejendom

I nogle medlemsstater gælder der restriktioner for ikke fællesskabsvirksomheders køb af fast ejendom.

Audiovisuelle tjenesteydelser, herunder radio

National behandling hvad angår produktion og distribution, herunder radiospredning og andre former for transmission til offentligheden, kan være forbeholdt audiovisuelle værker, der opfylder visse oprindelseskriterier; dette omfatter dog ikke infrastrukturen til radiospredning hvad angår transmission af sådanne audiovisuelle værker.

Liberale erhvervs tjenesteydelser

Ydelser forbeholdt fysiske personer, der er statsborgere i medlemsstaterne. Sådanne personer kan under visse omstændigheder oprette selskaber.

Landbrug

I nogle medlemsstater anvendes der ikke national behandling for ikke EF-kontrollerede virksomheder, der ønsker at drive landbrug. Ikke EF-kontrollerede virksomheders erhvervelse af vinmarker kan kun ske efter anmeldelse eller, om fornødent, tilladelse.

Nyhedstjenester

I nogle medlemsstater er der begrænsninger for udenlandsk deltagelse i forlagsvirksomheder og radio- og tv-selskaber.

Finansielle tjenesteydelser

jf. artikel 23, stk. 3

En finansiel tjenesteydelse er enhver tjenesteydelse af finansiel art, der tilbydes af en finansiel servicevirksomhed. Finansielle tjenesteydelser omfatter følgende aktiviteter:

- A. Alle former for forsikringsydelser og dermed beslægtede tjenesteydelser:
1. Direkte forsikring (inklusive coassurance):
    - i) livsforsikring
    - ii) andre former for forsikring.
  2. Genforsikring og retrocession.
  3. Forsikringsmægling.
  4. Tjenesteydelser i tilknytning til forsikring, såsom rådgivning, aktuarbistand, risikovurdering og skaderegulering.
- B. Bankmæssige og andre finansielle tjenesteydelser (eksklusive forsikring):
1. Modtagelse af indskud og andre midler på anfordring fra offentligheden.
  2. Alle former for udlån, herunder forbrugerkredit, hypotekcredit, factoring og finansiering af kommercielle transaktioner.
  3. Finansiell leasing.
  4. Alle tjenesteydelser i tilknytning til betalings- og pengeoverførsel, herunder kreditkort, rejsechecks og bankanvisninger.
  5. Garantier og forpligtelser.
  6. Handel for egen regning eller for kunders regning, enten på fondsbørsen, uden for fondsbørsen eller på anden måde, med følgende papirer:
    - a) pengemarkedspapirer (herunder checks, veksler, indlånsbeviser osv.)
    - b) udenlandsk valuta
    - c) afledte produkter, herunder, men ikke begrænset til, terminsforretninger og optioner

- d) kurs- og rentearbitragepapirer, herunder produkter såsom swaps, aftaler om terminkurser osv.
  - e) omsættelige værdipapirer
  - f) andre negotiable dokumenter og finansielle aktiver, herunder umøntede ædelmetaller.
7. Deltagelse i emissioner af enhver art af værdipapirer, herunder emissionsgarantier og placering som agent (enten offentligt eller privat) og servicevirksomhed i tilknytning til sådanne emissioner.
  8. Låneformidling på pengemarkedet.
  9. Investeringspleje, såsom likviditets- og porteføljeforvaltning, alle former for kollektiv investeringspleje, administration af pensionsfonde, forvaring og forvaltning af betroede midler.
  10. Afregning og clearing i forbindelse med finansielle aktiver, herunder værdipapirer, afledte produkter og andre negotiable dokumenter.
  11. Rådgivning og formidling samt andre medfølgende tjenesteydelser i forbindelse med de under punkt 1-10 nævnte aktiviteter, herunder kreditvurdering og -analyse, undersøgelser og rådgivning i tilknytning til investeringer og porteføljer, rådgivning om erhvervelser og om omstrukturering af virksomheder samt virksomhedsanalyse.
  12. Andre finansielle servicevirksomheders tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt programmel til finansiell databehandling og dermed beslægtet programmel.

Følgende aktiviteter er ikke omfattet af definitionen af finansielle tjenesteydelser:

- a) Aktiviteter udført af centralbanker eller enhver anden offentlig institution med et penge- eller valutakurspolitisk sigte.
- b) Aktiviteter udført af centralbanker, statslige organer eller offentlige institutioner på regeringens vegne eller med dennes garanti, undtagen hvor disse aktiviteter kan udføres af finansielle servicevirksomheder i konkurrence med sådanne offentlige organer.
- c) Aktiviteter, der indgår i lovfæstede sociale sikringsordninger eller offentlige pensionsordninger, undtagen hvor disse aktiviteter kan udføres af finansielle servicevirksomheder i konkurrence med offentlige organer eller private institutioner.

Konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel
ejendomsret omhandlet i artikel 39

1. Artikel 39, stk. 2, vedrører følgende multilaterale konventioner:
  - Den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender (Rom 1961)
  - Protokollen til Madrid-arrangementet om international registrering af varemærker (Madrid 1989)
  - Den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder (UPOV)(Genève-akten 1991).
2. Samarbejdsrådet kan henstille, at artikel 39, stk. 2, finder anvendelse på andre multilaterale konventioner. Skulle der opstå problemer vedrørende intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, som påvirker handelsvilkårene, indledes der på en af parternes anmodning hastekonsultationer med henblik på at nå frem til gensidigt tilfredsstillende løsninger.
3. Parterne bekræfter den betydning, de tillægger forpligtelserne i henhold til følgende multilaterale konventioner:
  - Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret (Stockholm-akten 1967, ændret 1979)
  - Patentsamarbejdsstraktaten (Washington 1970, ændret 1979 og 1984).
  - Den reviderede Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker (1886, senest ændret i 1979)
  - Traktat om varemærkeret (Genève 1994).
4. Fra denne aftales ikrafttræden indrømmer Republikken Tadsjikistan, for så vidt angår anerkendelse og beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, fællesskabsvirksomheder og -statsborgere en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer noget tredjeland i henhold til bilaterale aftaler.
5. Bestemmelserne i stk. 4 finder ikke anvendelse på fordele, som Republikken Tadsjikistan indrømmer tredjelande på et reelt gensidigt grundlag, og heller ikke fordele, som Republikken Tadsjikistan indrømmer andre lande fra det tidligere Sovjetunionen.

PROTOKOL

OM GENSIDIG ADMINISTRATIV BISTAND I TOLDSPØRGSMÅL

ARTIKEL 1

Definitioner

I denne protokol forstås ved:

- a) "toldlovgivning": love og administrative bestemmelser gældende på de kontraherende parter område for indførsel, udførsel og forsendelse af varer og henførsel heraf under en hvilken som helst toldprocedure, herunder forbuds-, begrænsnings- og kontrolforanstaltninger vedtaget af parterne
- b) "bistandssøgende myndighed": en kompetent administrativ myndighed, som er udpeget af en kontraherende part til dette formål, og som fremsætter anmodningen om bistand i toldspørgsmål
- c) "bistandssøgte myndighed": en kompetent administrativ myndighed, som er udpeget af en part til dette formål, og som modtager anmodningen om bistand i toldspørgsmål
- d) "oplysninger af personlig art (personoplysninger)" alle oplysninger om en identificeret eller identificerbar fysisk person
- e) "overtrædelse af toldlovgivningen", enhver overtrædelse eller forsøg på overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 2

Anvendelsesområde

1. De kontraherende parter yder på områder, der hører ind under deres kompetencer, på den måde og på de betingelser, der er fastsat i denne protokol, hinanden bistand for at sikre en korrekt overholdelse af toldlovgivningen, især med henblik på at forebygge, efterforske og retsforfølge transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen.
2. Bistand i toldspørgsmål i henhold til denne protokol ydes af enhver administrativ myndighed hos de kontraherende parter, som er kompetent med hensyn til anvendelsen af denne protokol. Dette berører ikke bestemmelserne for gensidig bistand i strafferetlige anliggender. Det omfatter heller ikke oplysninger, der er indhentet ved anvendelse af beføjelser, som udøves på retsmyndighedernes anmodning, medmindre de pågældende myndigheder er indforstået hermed.

ARTIKEL 3

Bistand efter anmodning

1. På anmodning af den bistandssøgende myndighed meddeler den bistandssøgte myndighed denne alle relevante oplysninger, som gør det muligt for den bistandssøgende myndighed at sikre, at toldlovgivningen overholdes, herunder oplysninger om fastslåede eller planlagte transaktioner, som udgør eller vil kunne udgøre en overtrædelse af toldlovgivningen.
2. På anmodning fra den bistandssøgende myndighed giver den bistandssøgte myndighed oplysning om følgende:
  - a) hvorvidt varer, der udføres fra en af de kontraherende parters område, er blevet behørigt indført på den anden parts område, om fornødent med angivelse af, hvilken toldprocedure disse varer er henført under
  - b) hvorvidt varer, der indføres til en af de kontraherende parters område, er blevet behørigt udført fra den anden parts område, om fornødent med angivelse af, hvilken toldprocedure varerne er henført under.
3. På anmodning fra den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed på basis af egne love eller administrative bestemmelser de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at der udøves særlig overvågning af:
  - a) fysiske eller juridiske personer, om hvem der er rimelig grund til at antage, at de foretager eller har foretaget transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
  - b) steder, hvor lagre af varer er anbragt eller kan anbringes på en sådan måde, at der er rimelig grund til at antage, at de er bestemt til at anvendes til transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
  - c) varer, der transporteres eller kan transporteres på en sådan måde, at der er rimelig grund til at antage, at de er bestemt til at anvendes til transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
  - d) transportmidler, om hvilke der er rimelig grund til at antage, at de er blevet benyttet, benyttes eller kan benyttes til transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 4

Uanmodet bistand

De kontraherende parter yder, så vidt deres love, administrative bestemmelser og andre retsinstrumenter tillader det, hinanden bistand uden forudgående anmodning, hvis de skønner

det nødvendigt for den korrekte anvendelse af toldlovgivningen, særlig når de kommer i besiddelse af oplysninger vedrørende:

- handlinger, som udgør eller synes at udgøre transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen, og som kan være af interesse for en anden kontraherende part
- nye midler eller metoder, der er anvendt til at gennemføre transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
- varer, som vides at være genstand for transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
- fysiske eller juridiske personer, om hvem der er rimelig grund til at antage, at de er eller har været involveret i transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
- transportmidler, om hvilke der er rimelig grund til at antage, at de er blevet benyttet, benyttes eller kan benyttes i forbindelse med transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 5

Fremsendelse/meddelelse

På anmodning af den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed i overensstemmelse med sine love og administrative bestemmelser alle nødvendige forholdsregler til

- at fremsende alle dokumenter
- at meddele alle beslutninger

der hidrører fra den bistandssøgende myndighed, og som falder ind under denne protokols anvendelsesområde, til en modtager, der er bosat eller etableret på den bistandssøgte myndigheds område. I så fald finder artikel 6, stk. 3, anvendelse på anmodningerne om fremsendelse eller meddelelse.

ARTIKEL 6

Bistandsanmodningernes form og indhold

1. Anmodninger i henhold til denne protokol fremsættes skriftligt. Den nødvendige dokumentation til efterkommelse heraf vedlægges anmodningen. Om fornødent kan mundtlige anmodninger, når hastende omstændigheder kræver det, accepteres, men de skal omgående bekræftes skriftligt.
2. Anmodningerne i henhold til stk. 1 skal omfatte følgende oplysninger:

- a) navn på den bistandssøgende myndighed
  - b) den ønskede foranstaltning
  - c) genstand og begrundelse for anmodningen
  - d) love, regler og andre implicerede retsinstrumenter
  - e) en så nøjagtig og udtømmende angivelse som muligt af de fysiske eller juridiske personer, der er genstand for undersøgelserne
  - f) et sammendrag af alle relevante kendsgerninger og af allerede gennemførte undersøgelser.
3. Anmodningerne fremsættes på et af den bistandssøgte myndigheds officielle sprog eller på et for denne myndighed acceptabelt sprog.
  4. Hvis anmodningen ikke opfylder de formelle krav, kan den begæres korrigeret eller suppleret; dette berører dog ikke eventuelle forsigtighedsforanstaltninger.

ARTIKEL 7

Efterkommelse af anmodningerne

1. Med henblik på at imødekomme bistandsanmodningen leverer den bistandssøgte myndighed inden for rammerne af sine beføjelser og sine disponible ressourcer, som om den handlede for egen regning eller på anmodning af andre myndigheder fra samme part i denne protokol, de oplysninger, den allerede er i besiddelse af, og foretager passende undersøgelser eller lader sådanne foretage. Denne bestemmelse finder anvendelse på alle andre myndigheder, til hvilke anmodningen er blevet overdraget af den bistandssøgte myndighed i henhold til denne protokol, når denne ikke er i stand til selv at handle.
2. Anmodninger om bistand efterkommes i overensstemmelse med gældende love og administrative bestemmelser hos den kontraherende part, som anmodningen rettes til.
3. Behørigt bemyndigede tjenestemænd fra en kontraherende part kan efter aftale med den anden involverede part og på de af denne fastsatte betingelser i kontorernes hos den bistandssøgte myndighed eller anden myndighed, som den bistandssøgte myndighed har ansvaret for, indhente sådanne oplysninger vedrørende transaktioner, som er eller kan være en overtrædelse af toldlovgivningen, som den bistandssøgende myndighed har brug for med henblik på anvendelsen af denne protokol.
4. Tjenestemænd fra en part kan efter aftale med den anden involverede kontraherende part og på de af denne fastsatte betingelser være til stede ved undersøgelser, der foretages på sidstnævntes område.

ARTIKEL 8

Form for meddelelse af oplysninger

1. Den bistandssøgte myndighed meddeler den bistandssøgende myndighed undersøgelsesresultater i form af dokumenter, bekræftede kopier af dokumenter, rapporter og lignende.
2. De i stk. 1 omhandlede dokumenter kan erstattes af edb-oplysninger i en hvilken som helst form til samme formål.
3. Der må kun anmodes om originaleksemplarer af sagsakter og dokumenter i tilfælde, hvor bekræftede kopier ikke er tilstrækkelige. Udleverede originaler skal returneres snarest muligt.

ARTIKEL 9

Undtagelser fra pligten til at yde bistand

1. Parterne kan afslå at yde den i denne protokol fastsatte bistand, når en sådan bistand
  - a) vil kunne stride mod Republikken Tadsjikistans eller en af medlemsstaternes suverænitæt, hvor en sådan er blevet anmodet om bistand i henhold til denne protokoleller
  - b) vil kunne stride mod den offentlige orden, sikkerheden eller andre væsentlige interesser, særlig som omhandlet i artikel 10, stk. 2,eller
  - c) krænker industri-, forretnings- eller embedshemmeligheden.
2. Den bistandssøgte myndighed kan udsætte at yde bistand med den begrundelse, at denne vil forstyrre en igangværende undersøgelse, retsforfølgning eller proces. I et sådant tilfælde konsulterer den bistandssøgte myndighed den bistandssøgende myndighed for at fastslå, om der kan ydes bistand på de vilkår eller betingelser, som den bistandssøgte myndighed måtte kræve.
3. Når den bistandssøgende myndighed anmoder om bistand, som den ikke selv ville være i stand til at yde, hvis den blev anmodet derom, skal den gøre opmærksom herpå i sin anmodning. Det overlades derefter til den bistandssøgte myndighed at afgøre, hvorledes den vil reagere på en sådan anmodning.
4. Hvis bistand tilbageholdes eller afslås, meddeles beslutningen herom og grundene hertil straks den bistandssøgende myndighed.

ARTIKEL 10

Udveksling af oplysninger og tavshedspligt

1. De oplysninger, der under den ene eller den anden form meddeles i medfør af denne protokol, er fortrolige eller bestemt til tjenestebrug, afhængigt af de gældende regler hos hver af parterne i denne protokol. De er omfattet af den tjenstlige tavshedspligt og beskyttes af den nationale lovgivning hos den part i denne protokol, som modtager dem, og de tilsvarende bestemmelser, der gælder for Fællesskabets institutioner.
2. Personoplysninger må kun sendes, hvis begge parter i denne protokol forpligter sig til at beskytte sådanne oplysninger på mindst samme måde som den, der gælder i det særlige tilfælde hos den part i denne protokol, der leverer oplysningerne.
3. De modtagne oplysninger må kun anvendes til de i denne protokol fastsatte formål. Ønsker en af parterne at anvende oplysningerne til andre formål, anmoder den på forhånd om skriftligt samtykke hertil fra den myndighed, der har leveret oplysningerne. Det sker desuden med de begrænsninger, som denne myndighed fastsætter.
4. Stk. 3 er ikke til hinder for anvendelse af oplysninger i retssager eller administrative procedurer, som efterfølgende indledes på grund af manglende overholdelse af toldlovgivningen. Den kompetente myndighed, som har leveret oplysningerne, underrettes øjeblikkeligt om sådanne tilfælde.
5. Parterne kan i deres retsbøger, rapporter og vidneerklæringer og i retssager indbragt for domstolene som bevis anvende oplysninger, der er indhentet, og dokumenter, der er fremlagt i overensstemmelse med bestemmelserne i denne protokol.

ARTIKEL 11

Eksperter og vidner

1. En tjenestemand hos en bistandsansøgt myndighed kan bemyndiges til inden for de i bemyndigelsen fastsatte grænser at optræde som ekspert eller vidne i retssager eller administrative procedurer vedrørende spørgsmål, der er omfattet af denne protokol, i den anden parts jurisdiktion og at fremlægge de genstande, dokumenter eller bekræftede kopier deraf, som måtte være nødvendige for retssagen eller den administrative procedure. I anmodningen om fremmøde skal det specifikt angives, om hvilket spørgsmål og i hvilken egenskab tjenestemanden vil blive afhørt.
2. Tjenestemanden nyder på den bistandsøgende myndigheds område godt af den beskyttelse, som gældende lovgivning sikrer denne myndigheds egne tjenestemænd.

ARTIKEL 12

Bistandsudgifter

De kontraherende parter afstår fra alle krav på hinanden om refusion af udgifter som følge af anvendelsen af denne protokol, undtagen i givet fald udgifter til eksperter og vidner og til tolke og oversættere, som ikke henhører under offentlige myndigheder.

ARTIKEL 13

Gennemførelse

1. Anvendelsen af denne protokol varetages af den centrale toldadministration i Republikken Tadsjikistan på den ene side og de kompetente tjenestegrene i Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber og i givet fald toldmyndighederne i medlemsstaterne på den anden side. De træffer afgørelser om alle praktiske foranstaltninger og arrangementer, der er nødvendige for protokollens anvendelse, og tager hensyn til reglerne vedrørende databeskyttelse. De kan tillige rette henstillinger til de kompetente organer om ændringer af denne protokol, som de skønner nødvendige.
2. De kontraherende parter konsulterer hinanden og holder derefter hinanden underrettet om de detaljerede gennemførelsesregler, som vedtages i overensstemmelse med denne artikels bestemmelser.

ARTIKEL 14

Andre aftaler

1. Under hensyntagen til Det Europæiske Fællesskabs og medlemsstaternes respektive kompetence gælder det, at protokollen:
  - ikke må påvirke de kontraherende parters forpligtelser i henhold til andre internationale aftaler eller konventioner
  - anses for at supplere aftaler om gensidig bistand, som er eller måtte blive indgået mellem de enkelte medlemsstater og Republikken Tadsjikistan, og
  - ikke må berøre bestemmelserne for meddelelse mellem Kommissionens kompetente tjenestegrene og medlemsstaternes kompetente myndigheder af oplysninger, der er indhentet på områder, som er omfattet af denne aftale, og som kunne være af interesse for Fællesskabet.
2. Uanset bestemmelserne i stk. 1 har bestemmelserne i denne aftale forrang frem for bestemmelserne i aftaler om gensidig bistand, som er eller måtte blive indgået mellem medlemsstaterne og Republikken Tadsjikistan, for så vidt bestemmelserne i sidstnævnte er uforenelige med bestemmelserne i denne protokol.

3. Med hensyn til spørgsmål vedrørende denne protokols anvendelighed konsulterer de kontraherende parter hinanden for at løse spørgsmålene inden for rammerne af det samarbejdsudvalg, der er nedsat ved aftalens artikel 79.

SLUTAKT

DA

DA

De befuldmægtigede for:

KONGERIGET BELGIEN,

DEN TJEKKISKE REPUBLIK,

KONGERIGET DANMARK,

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,

REPUBLIKKEN ESTLAND,

DEN HELLENSKE REPUBLIK,

KONGERIGET SPANIEN,

DEN FRANSKE REPUBLIK,

IRLAND,

DEN ITALIENSKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN CYPERN,

REPUBLIKKEN LETLAND,

REPUBLIKKEN LITAUEN,

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,

REPUBLIKKEN UNGARN,

REPUBLIKKEN MALTA,

KONGERIGET NEDERLANDENE,

REPUBLIKKEN ØSTRIG,

REPUBLIKKEN POLEN,

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN SLOVENIEN,

DEN SLOVAKISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN FINLAND,

KONGERIGET SVERIGE,

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

som er kontraherende parter i traktaten om oprettelse af DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB og traktaten om oprettelse af DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB,

i det følgende benævnt "medlemsstater", og for

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB og DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB,

i det følgende benævnt "Fællesskabet",

på den ene side, og

de befuldmægtigede for REPUBLIKKEN TADSIKISTAN,

på den anden side,

forsamlet i Bruxelles den [DATO TILFØJES] med henblik på undertegnelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side, i det følgende benævnt "aftalen", har vedtaget følgende tekster:

Aftalen, herunder dens bilag og følgende protokol:

Protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

De befuldmægtigede for medlemsstaterne og for Fællesskabet og de befuldmægtigede for Republikken Tadsjikistan har vedtaget følgende fælles erklæringer, der er knyttet til denne slutakt:

Fælles erklæring vedrørende personoplysninger

Fælles erklæring vedrørende artikel 5 i aftalen

Fælles erklæring vedrørende artikel 13 i aftalen

Fælles erklæring vedrørende begrebet "kontrolleres" i artikel 22, litra b), og artikel 33

Fælles erklæring vedrørende artikel 32

Fælles erklæring vedrørende artikel 39

Fælles erklæring vedrørende artikel 94 i aftalen.

De befuldmægtigede for medlemsstaterne og for Fællesskabet og de befuldmægtigede for Republikken Tadsjikistan har ligeledes taget erklæringen fra Kommissionen og fra Rådet for Den Europæiske Union om klausulen vedrørende tilbagevenden og tilbagetagelse af ulovlige migranter (artikel 70), der er knyttet til denne slutakt, til efterretning:

De befuldmægtigede for medlemsstaterne og for Fællesskabet og de befuldmægtigede for Republikken Tadsjikistan har tillige taget følgende brevveksling, der er knyttet til denne slutakt, til efterretning:

Brevveksling mellem Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan vedrørende etablering af virksomheder.

De befuldmægtigede for medlemsstaterne og for Fællesskabet og de befuldmægtigede for Republikken Tadsjikistan har endelig taget følgende erklæring, der er knyttet til denne slutakt, til efterretning:

Erklæring fra den franske regering

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE PERSONOPLYSNINGER

Ved anvendelsen af aftalen er parterne bevidste om behovet for en passende beskyttelse af enkeltpersoner i forbindelse med behandling af personoplysninger og fri bevægelighed for sådanne oplysninger.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ARTIKEL 5

Skulle parterne vedtage, at bestemte omstændigheder kræver møder på højeste plan, kan der tilrettelægges sådanne møder på et ad hoc-grundlag.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ARTIKEL 13

Indtil Republikken Tadsjikistan tiltræder WTO, afholder parterne konsultationer i samarbejdsudvalget om Republikken Tadsjikistans importtoldpolitik, herunder ændringer i toldbeskyttelse. Der skal især foreslås sådanne konsultationer forud for forhøjelsen af toldbeskyttelsen.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE BEGREBET "KONTROLLERES"

I ARTIKEL 22, LITRA b), OG ARTIKEL 33

1. Parterne bekræfter, at de er indforstået med, at spørgsmålet om kontrol må afhænge af de faktiske forhold i det enkelte tilfælde.
2. En virksomhed vil f.eks. blive betragtet som værende "kontrolleret" af en anden virksomhed og dermed som et datterselskab af denne anden virksomhed, hvis:

- den anden virksomhed direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller
- den anden virksomhed har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i det administrative organ, ledelsesorganet eller det tilsynsførende organ og samtidig er aktionær eller anpartshaver i datterselskabet.

3. Parterne er af den opfattelse, at kriterierne i stk. 2 ikke er udtømmende.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ARTIKEL 32

Krav om visum for fysiske personer fra nogle parter og ikke for fysiske personer fra andre parter må ikke i sig selv betragtes som et forhold, der medfører hel eller delvis berøvelse af de fordele, der følger af en given forpligtelse.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ARTIKEL 39

Parterne er enige om, at for så vidt angår aftalen, omfatter intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret især ophavsret, herunder ophavsret til edb-programmer, og beslægtede rettigheder, rettigheder vedrørende patenter, industrielle mønstre, geografiske betegnelser, herunder oprindelsesbetegnelser, varemærker og servicemærker, integrerede kredsløbs topografi samt beskyttelse mod illoyal konkurrence som omhandlet i artikel 10a i Pariserkonventionen til beskyttelse af industriel ejendomsret og beskyttelse af fortrolig information om knowhow.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ARTIKEL 94

1. Parterne er enige om, at med henblik på en korrekt fortolkning og anvendelsen i praksis af denne aftale skal der ved udtrykket "særligt hastende tilfælde" i artikel 94 i aftalen forstås tilfælde, hvor en af parterne har gjort sig skyldig i et væsentligt brud på aftalen. Et væsentligt brud på aftalen består i
  - a) tilbagevisning af denne aftale uden hjemmel i de almindelige regler i folkeretten
 eller
  - b) krænkelse af de væsentlige elementer i denne aftale omhandlet i artikel 2.
2. Parterne er enige om, at "passende foranstaltninger" som omhandlet i artikel 94 er foranstaltninger truffet i overensstemmelse med folkeretten. Hvis en af parterne træffer en foranstaltning i et særligt hastende tilfælde som omhandlet i artikel 94, kan den anden part påberåbe sig tvistbilæggelsesproceduren.

ERKLÆRING FRA KOMMISSIONEN OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
OM KLAUSULEN VEDRØRENDE ULOVLIGE INDVANDRERES TILBAGEVENDEN
OG TILBAGETAGELSE (ARTIKEL 70)

Artikel 9 berører ikke den interne fordeling af beføjelser mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater til indgåelse af tilbagetagelsesaftaler.

FOR MEDLEMSSTATERNE

FOR DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

FOR REPUBLIKKEN TADSIKISTAN

BREVVEKSLING
MELLEM FÆLLESSKABET
OG REPUBLIKKEN TADSIKISTAN
VEDRØRENDE ETABLERING AF VIRKSOMHEDER

A. Brev fra Tadsjikistans regering

Hr.,

Jeg har den ære hermed at henvise til partnerskabs- og samarbejdsaftalen paraferet den 16.12.2003.

Som jeg påpegede under forhandlingerne, indrømmer Republikken Tadsjikistan i visse henseender virksomheder fra Fællesskabet en privilegeret behandling, for så vidt angår deres etablering og drift i Republikken Tadsjikistan. Jeg forklarede, at dette afspejler Tadsjikistans vilje til ved alle midler at fremme fællesskabsvirksomheders etablering i Republikken Tadsjikistan.

I den forbindelse kan jeg bekræfte over for Dem, at Republikken Tadsjikistan i tiden mellem paraferingen af denne aftale og ikrafttrædelsen af de relevante artikler om etablering af virksomheder ikke vil træffe foranstaltninger eller vedtage regler, der medfører en ny eller øget forskelsbehandling af fællesskabsvirksomheder i forhold til tadsjikiske virksomheder eller virksomheder fra noget tredjeland sammenholdt med situationen på tidspunktet for paraferingen af denne aftale.

Jeg ville være Dem taknemmelig for at anerkende modtagelsen af denne skrivelse.

Modtag, hr. , forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

For regeringen for
Republikken Tadsjikistan

B. Brev fra Det Europæiske Fællesskab

Hr.,

Tak for Deres brev af dags dato med følgende ordlyd:

"Jeg har den ære hermed at henvise til partnerskabs- og samarbejdsaftalen paraferet den 16.12.2003.

Som jeg påpegede under forhandlingerne, indrømmer Republikken Tadsjikistan i visse henseender virksomheder fra Fællesskabet en privilegeret behandling, for så vidt angår deres etablering og drift i Republikken Tadsjikistan. Jeg forklarede, at dette afspejler Tadsjikistans vilje til ved alle midler at fremme fællesskabsvirksomheders etablering i Republikken Tadsjikistan.

I den forbindelse kan jeg bekræfte over for Dem, at Republikken Tadsjikistan i tiden mellem paraferingen af denne aftale og ikrafttrædelsen af de relevante artikler om etablering af virksomheder ikke vil træffe foranstaltninger eller vedtage regler, der medfører en ny eller øget forskelsbehandling af fællesskabsvirksomheder i forhold til tadsjikiske virksomheder eller virksomheder fra noget tredjeland sammenholdt med situationen på tidspunktet for paraferingen af denne aftale.

Jeg ville være Dem taknemmelig for at anerkende modtagelsen af denne skrivelse."

Jeg anerkender hermed modtagelsen af denne skrivelse.

Modtag, hr. , forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

For

Det Europæiske Fællesskab

INTERIMSAFTALE

om handel og handelsanliggender mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB og DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB, i det følgende benævnt "FÆLLESSKABET",

på den ene side,

og REPUBLIKKEN TADSIKISTAN,

på den anden side,

som tager i betragtning, at der den 16. december 2003 blev paraferet en partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side,

som tager i betragtning, at målet med partnerskabs- og samarbejdsaftalen er at styrke og uddybe de tidligere etablerede forbindelser, navnlig ved aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Det Europæiske Atomenergifællesskab og USSR om handel og handelsmæssigt og økonomisk samarbejde, undertegnet den 18. december 1989,

som tager i betragtning, at det er nødvendigt at sikre en hurtig udvikling af handelsforbindelserne mellem parterne,

som tager i betragtning, at det med dette for øje er nødvendigt så hurtigt som muligt ved hjælp af en interimsaftale at sætte bestemmelserne i partnerskabs- og samarbejdsaftalen vedrørende handel og handelsanliggender i kraft,

som tager i betragtning, at disse bestemmelser således skal træde i stedet for de relevante bestemmelser i aftalen om handel og handelsmæssigt og økonomisk samarbejde,

som tager i betragtning, at det i afventning af ikrafttrædelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen og oprettelsen af samarbejdsrådet må sikres, at det blandede udvalg, der er nedsat ved aftalen om handel og handelsmæssigt og økonomisk samarbejde kan udøve de beføjelser, der ved partnerskabs- og samarbejdsaftalen tillægges samarbejdsrådet, hvilket er nødvendigt for, at interimsaftalen kan gennemføres,

har vedtaget at indgå denne aftale og har med henblik herpå som befuldmægtigede udpeget:

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB:

REPUBLIKKEN TADSIKISTAN:

som, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende:

AFSNIT I: ALMINDELIGE PRINCIPPER

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: AFSNIT I]

Artikel 1

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 2]

Respekt for demokratiet og de grundlæggende menneskerettigheder som defineret særlig i verdenserklæringen om menneskerettigheder, De Forenede Nationers pagt, Helsingfors-slutakten og Paris-chartret for et Nyt Europa og ligeledes de markedsøkonomiske principper underbygger parternes politik indadtil og udadtil og udgør et væsentligt element i denne aftale.

Artikel 2

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 3]

Parterne finder det væsentligt for den fremtidige velstand og stabilitet, at de nye uafhængige stater, der er opstået efter opløsningen af Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker, i det følgende benævnt "uafhængige stater", bevarer og udvikler deres indbyrdes samarbejde i overensstemmelse med Helsingfors-slutaktens principper og folkeretten og i et godt naboskabs ånd, og parterne vil i enhver henseende bestrebe sig på at fremme denne proces.

AFSNIT II: VAREHANDEL

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: AFSNIT III]

Artikel 3

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 7]

1. Parterne indrømmer hinanden mestbegunstigelsesbehandling på alle områder med hensyn til:
  - told og afgifter på import og eksport, herunder metoden for opkrævning af sådan told og sådanne afgifter
  - bestemmelser vedrørende fortoldning, forsendelse, oplag og omladning
  - skatter og andre indenlandske afgifter af enhver art, der direkte eller indirekte pålægges importerede varer

- betalingsmåder og overførsel af betalinger
  - regler vedrørende salg, køb, transport, distribution og brug af varer på det indenlandske marked.
2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for:
- a) fordele, der indrømmes med det sigte at oprette en toldunion eller et frihandelsområde, eller som udspringer af oprettelsen af en sådan union eller et sådant område
  - b) fordele, der indrømmes bestemte lande i overensstemmelse med WTO-reglerne og andre internationale aftaler til gavn for udviklingslandene
  - c) fordele, der indrømmes nabolande for at lette grænsetrafikken.
3. Bestemmelserne i stk. 1 finder i en overgangsperiode, der udløber fem år efter ikrafttrædelsen af denne aftale, ikke anvendelse på de i bilag I anførte fordele, som Republikken Tadsjikistan indrømmer andre stater opstået ved Sovjetunionens opløsning.

Artikel 4

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 8]

1. Parterne er enige om, at princippet om transitfrihed for varer er en væsentlig forudsætning for at nå denne aftales mål.
- I den forbindelse sørger hver part for, at varer med oprindelse eller bestemmelsessted i den anden parts toldområde uhindret kan transitere via eller gennem dens område.
2. Reglerne i artikel V, stk. 2, 3, 4 og 5, i GATT 1994 finder anvendelse mellem parterne.
3. Reglerne i denne artikel berører ikke eventuelle særregler for specifikke sektorer, såsom transport, eller varer, der måtte være aftalt mellem parterne.

Artikel 5

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 9]

Uden at det berører de rettigheder og forpligtelser, der følger af de for parterne bindende internationale konventioner om midlertidig indførsel af varer, indrømmer hver part desuden den anden part fritagelse for importafgifter og -told på midlertidigt indførte varer i de tilfælde og efter de procedurer, der måtte være fastlagt i andre internationale konventioner på området, som

den er bundet af, i overensstemmelse med dens lovgivning. Der tages hensyn til de betingelser, hvorunder den pågældende part har accepteret forpligtelserne i medfør af sådanne konventioner.

Artikel 6

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 10]

1. Varer med oprindelse i Republikken Tadsjikistan indføres i Fællesskabet uden kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, jf. dog bestemmelserne i artikel 12, 15 og 16 i denne aftale.
2. Varer med oprindelse i Fællesskabet indføres i Tadsjikistan uden kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, jf. dog bestemmelserne i artikel 12, 15 og 16 i denne aftale.

Artikel 7

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 11]

Varer handles mellem parterne til markedspriser.

Artikel 8

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 12]

1. Såfremt en vare indføres i en parts område i så øgede mængder eller under sådanne omstændigheder, at det forvolder eller kan forvolde skade for de indenlandske producenter af tilsvarende eller direkte konkurrerende varer, kan Fællesskabet eller Republikken Tadsjikistan alt efter, hvem af dem der er berørt, træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med nedenstående procedurer og betingelser.
2. Før der træffes foranstaltninger eller i de tilfælde, hvor stk. 4 finder anvendelse, snarest muligt derefter, meddeler Fællesskabet eller Republikken Tadsjikistan samarbejdsrådet alle fornødne oplysninger med henblik på, at der kan findes en for parterne tilfredsstillende løsning som omhandlet i afsnit XI.
3. Hvis parterne på grundlag af konsultationerne ikke senest 30 dage efter sagens forelæggelse for samarbejdsrådet når til enighed om, hvilke foranstaltninger der skal træffes over for situationen, kan den part, der anmodede om konsultationerne, begrænse indførslen af de pågældende varer i det omfang og tidsrum, det er nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe skaden, eller træffe andre formålstjenlige foranstaltninger.

4. I kritiske situationer, hvor en forsinkelse ville medføre en skade, som vanskeligt kan genoprettes, kan parterne træffe foranstaltninger inden konsultationerne under forudsætning af, at der tilbydes konsultationer straks efter, at foranstaltningerne er truffet.
5. Ved valget af foranstaltninger efter denne artikel skal parterne foretrække de foranstaltninger, der griber mindst forstyrrende ind i virkeliggørelsen af denne aftales mål.
6. Intet i denne artikel skal være til hinder for eller på nogen måde berøre muligheden af, at parterne træffer antidumpingforanstaltninger eller modforholdsregler i overensstemmelse med artikel VI i GATT 1994, aftalen om gennemførelse af artikel VI i GATT 1994, aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger eller dertil knyttet intern lovgivning.

Artikel 9

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 13]

Parterne forpligter sig til at overveje udbygning af denne aftales bestemmelser om varehandel mellem dem, således som omstændighederne tillader det, herunder situationen som følge af Republikken Tadsjikistans kommende tiltrædelse af WTO. Samarbejdsrådet kan til parterne rette henstillinger om en sådan udbygning, der, såfremt den accepteres, kan sættes i kraft ved en aftale mellem parterne i overensstemmelse med deres respektive procedurer.

Artikel 10

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 14]

Denne aftale udelukker ikke forbud mod eller restriktioner for indførsel, udførsel eller transit af varer, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers, dyrs og planters sundhed og liv, beskyttelse af naturressourcer; beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret eller regler vedrørende guld og sølv. Sådanne forbud eller restriktioner må dog ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne.

Artikel 11

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 15]

Handelen med tekstilvarer, der henhører under kapitel 50-63 i den kombinerede nomenklatur, er omfattet af en særskilt bilateral aftale. Når den pågældende aftale udløber, vil tekstilvarerne blive omfattet af nærværende aftale.

Artikel 12

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 16]

Handelen med nukleare materialer foregår i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab. Om nødvendigt omfattes handelen med nukleare materialer af bestemmelserne i en særlig aftale, der indgås mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og Republikken Tadsjikistan.

AFSNIT III:

BETALINGER, KONKURRENCEREGLER OG ANDRE ØKONOMISKE BESTEMMELSER

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: AFSNIT IV]

Artikel 13

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 38, stk. 1]

Parterne forpligter sig til i frit konvertibel valuta at tillade betalinger på betalingsbalancens løbende poster mellem personer bosat i Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan i forbindelse med udveksling af varer og tjenesteydelser eller personbevægelser foretaget i overensstemmelse med denne aftales bestemmelser.

Artikel 14

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 40, stk. 4]

Parterne er enige om at undersøge, hvorledes deres respektive konkurrencelovgivning kan anvendes på samordnet vis i tilfælde, hvor handelen mellem dem berøres.

Artikel 15

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 39, stk. 1]

I henhold til bestemmelserne i denne artikel og bilag II forbedrer Republikken Tadsjikistan fortsat beskyttelsen af den intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsret, således at der senest ved udgangen af det femte år efter aftalens ikrafttræden opnås et beskyttelsesniveau svarende til det, der findes i Fællesskabet, herunder effektive midler til håndhævelse af disse rettigheder.

Artikel 16

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 42]

Samarbejde inden for handel med varer og tjenesteydelser

Parterne samarbejder med sigte på at garantere, at Republikken Tadsjikistans internationale handel foregår i overensstemmelse med WTO-reglerne. Fællesskabet yder Republikken Tadsjikistan faglig bistand i den anledning.

Samarbejdet omfatter specifikke emner, der er direkte relevante for en lettelse af handelen, navnlig med henblik på at bistå Republikken Tadsjikistan med at bringe sin lovgivning og sine administrative bestemmelser i overensstemmelse med WTO-reglerne, således at landet så hurtigt som muligt kan opfylde betingelserne for tiltrædelse af denne organisation. Dette omfatter:

- udformning af en politik vedrørende handel og handelsanliggender, herunder betalinger og clearing-ordninger
- udarbejdelse af relevant lovgivning.

Artikel 17

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 45]

Offentlige indkøb

Parterne samarbejder om at skabe forudsætninger for, at kontrakter om varer og tjenesteydelser indgås på åbne og konkurrenceprægede vilkår, især på basis af udbud.

Artikel 18

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 46]

Samarbejde vedrørende standarder og overensstemmelsesvurdering

1. Samarbejdet mellem parterne tager sigte på at fremme tilpasningen til internationalt vedtagne kriterier, principper og retningslinjer for metrologi, standarder og overensstemmelsesvurdering, at lette den gensidige anerkendelse af overensstemmelsesvurderinger og forbedre tadsjikiske produkters kvalitet.
2. I det øjemed bestræber parterne sig på at samarbejde om faglige bistandsprojekter, der kan:

- fremme et hensigtsmæssigt samarbejde med specialiserede organisationer og institutioner på disse områder
- fremme anvendelsen af Fællesskabets tekniske forskrifter og europæiske standarder og procedurer for overensstemmelsesvurdering
- muliggøre udveksling af erfaringer og teknisk information vedrørende kvalitetsstyring.

Artikel 19

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 50]

Landbrug og agroindustri

Samarbejdet på dette område skal tage sigte på fremme af landbrugsreformerne, modernisering, bekæmpelse af sygdomme, privatisering og omstrukturering af landbruget, af opdræt, af agroindustrien og af servicesektoren i Republikken Tadsjikistan og udvikling af inden- og udenlandske markeder for tadsjikiske produkter under hensyntagen til beskyttelsen af miljøet og nødvendigheden af at forbedre fødevarerforsyningssikkerheden samt udviklingen af agroindustrien, forarbejdningen og distributionen af landbrugsprodukter. Parterne tilstræber også en gradvis tilnærmelse af de tadsjikiske normer til Fællesskabets tekniske forskrifter vedrørende industri- og landbrugsfødevarer, herunder normerne på sundheds- og plantesundhedsområdet.

Artikel 20

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 63]

Told

1. Formålet med samarbejdet er at sikre overholdelse af alle bestemmelser, der planlægges vedtaget i forbindelse med handel og redelig handelspraksis, og at opnå en tilnærmelse af Republikken Tadsjikistans toldsystem til Fællesskabets.
2. Samarbejdet omfatter især følgende:
  - udveksling af information
  - forbedring af arbejdsmetoder
  - indførelse af den kombinerede nomenklatur og det administrative enhedsdokument
  - forenkling af kontrol og formaliteter i forbindelse med godstransport

- bistand til indførelse af moderne toldinformationssystemer
- afholdelse af seminarer og tilrettelæggelse af uddannelsesophold.

Der ydes om nødvendigt faglig bistand.

3. Uden at det berører det yderligere samarbejde omhandlet i denne aftale, særlig afsnit VIII, ydes den gensidige bistand mellem parternes administrative myndigheder i toldspørgsmål efter bestemmelserne i den protokol, der er knyttet til aftalen.

Artikel 21

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 64]

Statistisk samarbejde

Samarbejdet på dette område tager sigte på udvikling af et effektivt statistisk system, der kan give pålidelige statistikker til støtte for og overvågning af den socioøkonomiske reformproces og som bidrag til udvikling af privat foretagsomhed i Republikken Tadsjikistan.

Parterne samarbejder især på følgende områder:

- det tadsjikiske statistiske systems tilpasning til internationale metoder, standarder og klassifikationer
- udveksling af statistiske oplysninger
- tilvejebringelse af de fornødne statistiske makro- og mikroøkonomiske oplysninger til gennemførelse og forvaltning af økonomiske reformer.

Fællesskabet yder i den anledning faglig bistand til Republikken Tadsjikistan.

AFSNIT IV

INSTITUTIONELLE, ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: AFSNIT XI]

Artikel 22

Det blandede udvalg, der er nedsat ved aftalen om handel og handelsmæssigt og økonomisk samarbejde mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og USSR undertegnet den 18. december 1989, varetager de opgaver, der tillægges det ved denne aftale, indtil det samarbejdsråd, der er omhandlet i partnerskabs- og samarbejdsaftalens artikel 77, er oprettet.

Artikel 23

Det blandede udvalg kan med henblik på virkeliggørelsen af aftalens mål fremsætte henstillinger i de i denne aftale omhandlede tilfælde.

Det udarbejder sine henstillinger efter fælles overenskomst mellem parterne.

Artikel 24

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 81]

Ved undersøgelse af spørgsmål, der inden for rammerne af denne aftale måtte opstå vedrørende en bestemmelse, der omhandler en artikel i en af aftalerne om oprettelse af WTO, tager samarbejdsrådet i videst muligt omfang hensyn til, hvorledes WTO-medlemmerne normalt fortolker den pågældende artikel.

Artikel 25

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 85]

1. Inden for denne aftales anvendelsesområde forpligter hver af parterne sig til at sikre, at fysiske og juridiske personer fra den anden part uden forskelsbehandling i forhold til deres egne statsborgere har adgang til parternes kompetente domstole og administrative organer, for at kunne forsvare deres individuelle rettigheder og ejendomsrettigheder, herunder intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.
2. Inden for deres respektive beføjelser:
  - fremmer parterne anvendelse af voldgift til bilæggelse af tvister, der opstår i forbindelse med handels- og samarbejdsaftaler indgået af økonomiske beslutningstagere fra Fællesskabet og Republikken Tadsjikistan
  - er parterne enige om, at når en tvist indbringes for voldgift, kan hver af tvistens parter, medmindre andet er fastsat i reglerne for det af parterne valgte voldgiftsforum, vælge sin egen voldgiftsmand af en hvilken som helst nationalitet, og at den foresiddende tredje voldgiftsmand eller enevoldgiftsmanden kan være en statsborger i et tredjeland
  - anbefaler parterne deres økonomiske beslutningstagere, at de efter fælles overenskomst vælger, hvilken lovgivning der skal gælde for deres kontrakter
  - tilskynder parterne til anvendelse af de voldgiftsregler, der er udarbejdet af De Forenede Nationers Kommission for International Handelsret (UNCITRAL), og til voldgift ved et forum i en stat, der har undertegnet konventionen om

anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, udfærdiget i New York den 10. juni 1958.

Artikel 26

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 86]

Intet i denne aftale hindrer en part i inden for sine beføjelser og kompetencer at træffe foranstaltninger, som:

- a) den finder nødvendige for at forhindre udbredelse af oplysninger, der kan skade dens væsentlige sikkerhedsinteresser
- b) vedrørende produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller forskning, udvikling og produktion, der er uundværlig i forsvarsøjemed, såfremt foranstaltningerne ikke ændrer konkurrencevilkårene for de varer, der ikke er beregnet til specifikt militært formål
- c) den anser for væsentlige for sin sikkerhed i tilfælde af alvorlige interne forstyrrelser, som påvirker opretholdelsen af lov og orden, krig eller alvorlig international spænding, som udgør en krigstrussel, eller for opfyldelsen af forpligtelser, den har påtaget sig med henblik på bevarelse af fred og international sikkerhed
- d) den finder nødvendige for at opfylde sine internationale forpligtelser vedrørende kontrol af industrivarer og -teknologi med dobbelt anvendelsesformål.

Artikel 27

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 87]

1. Inden for de områder, aftalen omfatter, og med forbehold af særlige bestemmelser heri:
  - må de ordninger, der anvendes af Republikken Tadsjikistan over for Fællesskabet, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem medlemsstaterne, deres statsborgere eller deres virksomheder
  - må de ordninger, der anvendes af Fællesskabet over for Republikken Tadsjikistan, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem statsborgere fra Republikken Tadsjikistan eller virksomheder herfra.
2. Bestemmelserne i stk. 1 berører ikke parternes ret til at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning på skattepligtige, som ikke befinder sig i samme situation med hensyn til bopæl.

Artikel 28

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 88]

1. Enhver af parterne kan indbringe en hvilken som helst tvist vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af denne aftale for samarbejdsrådet.
2. Samarbejdsrådet kan bilægge tvister ved en henstilling.
3. Er det ikke muligt at bilægge en tvist efter stk. 2, kan en af parterne meddele den anden, at den har udpeget en forligsmand; den anden part skal så inden to måneder udpege endnu en forligsmand. Ved anvendelsen af denne procedure betragtes Fællesskabet og medlemsstaterne som en enkelt part i tvisten.

Samarbejdsrådet udpeger en tredje forligsmand.

Forligsmændenes henstillinger vedtages ved flertalsafgørelse. Sådanne henstillinger er ikke bindende for parterne.

Artikel 29

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 89]

Parterne er enige om på anmodning af en af dem straks gennem passende kanaler at konsultere hinanden med henblik på drøftelse af ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gennemførelsen af denne aftale og andre relevante aspekter af forbindelserne mellem dem.

Denne artikels bestemmelser berører på ingen måde artikel 12, 88 og 94.

Samarbejdsrådet kan fastlægge procedureregler for tvistbilæggelsen.

Artikel 30

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 90]

Republikken Tadsjikistan kan ikke i medfør af aftalen indrømmes en gunstigere behandling end den, medlemsstaterne indrømmer hinanden.

Artikel 31

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 92]

For så vidt som spørgsmål, der er omhandlet i denne aftale, også er omhandlet i traktaten om det europæiske energicharter og protokollerne dertil, finder denne traktat og disse protokoller fra deres ikrafttræden anvendelse på de pågældende spørgsmål, dog kun i det deri fastsatte omfang.

Artikel 32

1. Denne aftale gælder, indtil ikrafttrædelsen af den partnerskabs- og samarbejdsaftale, der blev paraferet den 16. december 2003.
2. Hver af parterne kan opsige denne aftale ved notifikation herom til den anden part. Denne aftale ophører med at være i kraft seks måneder efter datoen for en sådan notifikation.

Artikel 33

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 94]

1. Parterne træffer de fornødne almindelige eller særlige foranstaltninger til opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til aftalen. De drager omsorg for, at aftalens mål virkeliggøres.
2. Finder en af parterne, at den anden part har tilsidesat en forpligtelse i henhold til aftalen, kan den træffe passende foranstaltninger. Forinden meddeler den, bortset fra i særligt hastende tilfælde, samarbejdsrådet alle nødvendige oplysninger til en grundig undersøgelse af situationen i det øjemed at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.

Ved valget af sådanne foranstaltninger skal de, der medfører færrest forstyrrelser i aftalen, foretrækkes. Samarbejdsrådet underrettes straks om foranstaltningerne, hvis den anden part anmoder derom.

Artikel 34

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 95]

Bilag I, II, III og IV samt protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål udgør en integrerende del af denne aftale.

Artikel 35

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 97]

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab finder anvendelse, og på de i disse traktater fastsatte betingelser, og på den anden side for Republikken Tadsjikistans område.

Artikel 36

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJKISTAN: ARTIKEL 99]

Det originale eksemplar af aftalen, som har samme gyldighed på dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tysk, tjekkisk, ungarsk og tadsjikisk, deponeres hos generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union.

Artikel 37

Parterne godkender denne aftale efter deres egne procedurer.

Denne aftale træder i kraft på den første dag i den anden måned efter den dato, på hvilken parterne giver notifikation om afslutningen af de i stk. 1 nævnte procedurer.

Denne aftale afløser ved sin ikrafttræden, for så vidt angår forbindelserne mellem Tadsjikistan og Fællesskabet, artikel 2, artikel 3, dog ikke fjerde led, og artikel 4-16 i aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker om handel og om handelsmæssigt og økonomisk samarbejde, undertegnet den 18. december 1989 i Bruxelles.

FOR REPUBLIKKEN TADSJKISTAN

FOR DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

LISTE OVER VEDFØJEDE DOKUMENTER

Bilag I	Vejledende liste over de fordele, som Republikken Tadsjikistan indrømmer de uafhængige stater i medfør af partnerskabs- og samarbejdsaftalen, artikel 7, stk. 3.
Bilag II	Konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret omhandlet i partnerskabs- og samarbejdsaftalen, artikel 39.

Protokol om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

BILAG I

Vejledende liste over de fordele,
som Republikken Tadsjikistan indrømmer de uafhængige stater
i medfør af artikel 7, stk. 3.

1. Republikken Belarus, Republikken Kasakhstan, Den Kirgisiske Republik, Den Russiske Føderation: der pålægges ikke told.
2. Råvarer, der transporteres i overensstemmelse med aftaler om industrielt samarbejde med SNG-lande, pålægges ikke afgifter.
3. Overensstemmelsescertifikatet for serieproduktion anerkendes i alle SNG-lande, og det nationale overensstemmelsescertifikat udstedes på grundlag heraf.
4. Der er et særligt system til løbende betalinger for alle SNG-lande.
5. Der er særlige transitvilkår for alle SNG-lande.

Konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel
ejendomsret omhandlet i artikel 39

1. Artikel 39, stk. 2, vedrører følgende multilaterale konventioner:
  - Den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender (Rom 1961)
  - Protokollen til Madrid-arrangementet om international registrering af varemærker (Madrid 1989)
  - Den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder (UPOV) (Genève-akten 1991).
2. Samarbejdsrådet kan henstille, at artikel 39, stk. 2, finder anvendelse på andre multilaterale konventioner. Skulle der opstå problemer vedrørende intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, som påvirker handelsvilkårene, indledes der på en af parternes anmodning hastekonsultationer med henblik på at nå frem til gensidigt tilfredsstillende løsninger.
3. Parterne bekræfter den betydning, de tillægger forpligtelserne i henhold til følgende multilaterale konventioner:
  - Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret (Stockholm-akten 1967, ændret 1979)
  - Patentsamarbejdsstraktaten (Washington 1970, ændret 1979 og 1984)
  - Den reviderede Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker (1886, senest ændret i 1979)
  - Traktat om varemærkeret (Genève 1994).
4. Fra denne aftales ikrafttræden indrømmer Republikken Tadsjikistan, for så vidt angår anerkendelse og beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, fællesskabsvirksomheder og -statsborgere en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer noget tredjeland i henhold til bilaterale aftaler.
5. Bestemmelserne i stk. 4 finder ikke anvendelse på fordele, som Republikken Tadsjikistan indrømmer tredjelande på et reelt gensidigt grundlag, og heller ikke fordele, som Republikken Tadsjikistan indrømmer andre lande fra det tidligere Sovjetunionen.

PROTOKOL

GENSIDIG ADMINISTRATIV BISTAND I TOLDSPØRGSMÅL

ARTIKEL 1

Definitioner

I denne protokol forstås ved

- a) "toldlovgivning": love og administrative bestemmelser gældende på de kontraherende parters område for indførsel, udførsel og forsendelse af varer og henførsel heraf under en hvilken som helst toldprocedure, herunder forbuds-, begrænsnings- og kontrolforanstaltninger vedtaget af parterne
- b) »bistandssøgende myndighed«, en kompetent administrativ myndighed, som er udpeget af en kontraherende part til dette formål, og som fremsætter anmodningen om bistand i toldspørgsmål
- c) "bistandssøgte myndighed": en kompetent administrativ myndighed, som er udpeget af en part til dette formål, og som modtager anmodningen om bistand i toldspørgsmål
- d) "personoplysninger", alle oplysninger vedrørende en identificeret eller identificerbar enkeltperson
- e) "overtrædelse af toldlovgivningen", enhver overtrædelse eller forsøg på overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 2

Anvendelsesområde

1. De kontraherende parter yder på områder, der hører ind under deres kompetence, på den måde og på de betingelser, der er fastsat i denne protokol, hinanden bistand for at sikre en korrekt anvendelse af toldlovgivningen, især med henblik på at forebygge, efterforske og retsforfølge transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen.
2. Bistand i toldspørgsmål i henhold til denne protokol ydes af enhver administrativ myndighed hos de kontraherende parter, som er kompetent med hensyn til anvendelsen af denne protokol. Dette berører ikke bestemmelserne for gensidig bistand i strafferetlige anliggender. Det omfatter heller ikke oplysninger, der er indhentet ved anvendelse af beføjelser, som udøves på retsmyndighedernes anmodning, medmindre de pågældende myndigheder er indforstået hermed.

ARTIKEL 3

Bistand efter anmodning

1. På anmodning af den bistandssøgende myndighed meddeler den bistandssøgte myndighed denne alle relevante oplysninger, som gør det muligt for den bistandssøgende myndighed at sikre, at toldlovgivningen overholdes, herunder oplysninger om fastslåede eller planlagte transaktioner, som udgør eller vil kunne udgøre en overtrædelse af toldlovgivningen.
2. På anmodning fra den bistandssøgende myndighed giver den bistandssøgte myndighed oplysning om følgende:
  - a) hvorvidt varer, der udføres fra en af de kontraherende parters område, er blevet behørigt indført på den anden parts område, om fornødent med angivelse af, hvilken toldprocedure disse varer er henført under
  - b) hvorvidt varer, der indføres til en af de kontraherende parters område, er blevet behørigt indført fra den anden parts område, om fornødent med angivelse af, hvilken toldprocedure disse varer er henført under.
3. På anmodning fra den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed på basis af egne love eller administrative bestemmelser de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at der udøves særlig overvågning af:
  - a) fysiske eller juridiske personer, om hvem der er rimelig grund til at antage, at de foretager eller har foretaget transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
  - b) steder, hvor lagre af varer er anbragt eller kan anbringes på en sådan måde, at der er rimelig grund til at antage, at de er bestemt til at anvendes til transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
  - c) varer, der transporteres eller kan transporteres på en sådan måde, at der er rimelig grund til at antage, at de er bestemt til at anvendes til transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
  - d) transportmidler, om hvilke der er rimelig grund til at antage, at de er blevet benyttet, benyttes eller kan benyttes til transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 4

Uanmodet bistand

De kontraherende parter yder, så vidt deres love, administrative bestemmelser og andre retsinstrumenter tillader det, hinanden bistand uden forudgående anmodning, hvis de skønner det nødvendigt for den korrekte anvendelse af toldlovgivningen, særlig når de kommer i besiddelse af oplysninger vedrørende:

- handlinger, som udgør eller synes at udgøre transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen, og som kan være af interesse for en anden kontraherende part
- nye midler eller metoder, der er anvendt til at gennemføre transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
- varer, som vides at være genstand for transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
- fysiske eller juridiske personer, om hvem der er rimelig grund til at antage, at de er eller har været involveret i transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen
- transportmidler, om hvilke der er rimelig grund til at antage, at de er blevet benyttet, benyttes eller kan benyttes i forbindelse med transaktioner, der er en overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 5

Fremsendelse/meddelelse

På anmodning af den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed i overensstemmelse med sine love og administrative bestemmelser alle nødvendige forholdsregler til

- at fremsende alle dokumenter
- at meddele alle beslutninger

der hidrører fra den bistandssøgende myndighed, og som falder ind under denne protokols anvendelsesområde, til en modtager, der er bosat eller etableret på den bistandssøgte myndigheds område. I så fald finder artikel 6, stk. 3, anvendelse på anmodningerne om fremsendelse eller meddelelse.

ARTIKEL 6

Bistandsanmodningernes form og indhold

1. Anmodninger i henhold til denne protokol fremsættes skriftligt. Den nødvendige dokumentation til efterkommelse heraf vedlægges anmodningen. Om fornødent kan mundtlige anmodninger, når hastende omstændigheder kræver det, accepteres, men de skal omgående bekræftes skriftligt.
2. Anmodningerne i henhold til stk. 1 skal omfatte følgende oplysninger:
  - a) navn på den bistandssøgende myndighed
  - b) den ønskede foranstaltning

- c) genstand og begrundelse for anmodningen
  - d) love, regler og andre implicerede retsinstrumenter
  - e) en så nøjagtig og udtømmende angivelse som muligt af de fysiske eller juridiske personer, der er genstand for undersøgelserne
  - f) et sammendrag af alle relevante kendsgerninger og af allerede gennemførte undersøgelser.
3. Anmodningerne fremsættes på et af den bistandssøgte myndigheds officielle sprog eller på et for denne myndighed acceptabelt sprog.
  4. Hvis anmodningen ikke opfylder de formelle krav, kan den begæres korrigeret eller suppleret; dette berører dog ikke eventuelle forsigtighedsforanstaltninger.

ARTIKEL 7

Efterkommelse af anmodningerne

1. Med henblik på at imødekomme bistandsanmodningen leverer den bistandssøgte myndighed inden for rammerne af sine beføjelser og sine disponible ressourcer, som om den handlede for egen regning eller på anmodning af andre myndigheder fra samme part i denne protokol, de oplysninger, den allerede er i besiddelse af, og foretager passende undersøgelser eller lader sådanne foretage. Denne bestemmelse finder anvendelse på alle andre myndigheder, til hvilke anmodningen er blevet overdraget af den bistandssøgte myndighed i henhold til denne protokol, når denne ikke er i stand til selv at handle.
2. Anmodninger om bistand efterkommes i overensstemmelse med gældende love og administrative bestemmelser hos den kontraherende part, som anmodningen rettes til.
3. Behørigt bemyndigede tjenestemænd fra en kontraherende part kan efter aftale med den anden involverede part og på de af denne fastsatte betingelser i kontorerne hos den bistandssøgte myndighed eller anden myndighed, som den bistandssøgte myndighed har ansvaret for, indhente sådanne oplysninger vedrørende transaktioner, som er eller kan være en overtrædelse af toldlovgivningen, som den bistandssøgende myndighed har brug for med henblik på anvendelsen af denne protokol.
4. Tjenestemænd fra en part kan efter aftale med den anden involverede kontraherende part og på de af denne fastsatte betingelser være til stede ved undersøgelser, der foretages på sidstnævntes område.

ARTIKEL 8

Form for meddelelse af oplysninger

1. Den bistandssøgte myndighed meddeler den bistandssøgende myndighed undersøgelsesresultater i form af dokumenter, bekræftede kopier af dokumenter, rapporter og lignende.
2. De i stk. 1 omhandlede dokumenter kan erstattes af edb-oplysninger i en hvilken som helst form til samme formål.
3. Der må kun anmodes om originaleksemplarer af sagsakter og dokumenter i tilfælde, hvor bekræftede kopier ikke er tilstrækkelige. Udleverede originaler skal returneres snarest muligt.

ARTIKEL 9

Undtagelser fra pligten til at yde bistand

1. Parterne kan afslå at yde den i denne protokol fastsatte bistand, når en sådan bistand
  - a) vil kunne stride mod Republikken Tadsjikistans eller en af medlemsstaternes suverænitet, hvor en sådan er blevet anmodet om bistand i henhold til denne protokoleller
  - b) vil kunne stride mod den offentlige orden, sikkerheden eller andre væsentlige interesser, særlig som omhandlet i artikel 10, stk. 2,eller
  - c) krænker industri-, forretnings- eller embedshemmeligheder.
2. Den bistandssøgte myndighed kan udsætte at yde bistand med den begrundelse, at denne vil forstyrre en igangværende undersøgelse, retsforfølgning eller proces. I et sådant tilfælde konsulterer den bistandssøgte myndighed den bistandssøgende myndighed for at fastslå, om der kan ydes bistand på de vilkår eller betingelser, som den bistandssøgte myndighed måtte kræve.
3. Når den bistandssøgende myndighed anmoder om bistand, som den ikke selv ville være i stand til at yde, hvis den blev anmodet derom, skal den gøre opmærksom herpå i sin anmodning. Det overlades derefter til den bistandssøgte myndighed at afgøre, hvorledes den vil reagere på en sådan anmodning.
4. Hvis bistand tilbageholdes eller afslås, meddeles beslutningen herom og grundene hertil straks den bistandssøgende myndighed.

ARTIKEL 10

Udveksling af oplysninger og tavshedspligt

1. De oplysninger, der under den ene eller den anden form meddeles i medfør af denne protokol, er fortrolige eller bestemt til tjenestebrug, afhængigt af de gældende regler hos hver af parterne i denne protokol. De er omfattet af den tjenstlige tavshedspligt og beskyttes af den nationale lovgivning hos den part i denne protokol, som modtager dem, og de tilsvarende bestemmelser, der gælder for Fællesskabets institutioner.
2. Personoplysninger må kun sendes, hvis begge parter i denne protokol forpligter sig til at beskytte sådanne oplysninger på mindst samme måde som den, der gælder i det særlige tilfælde hos den part i denne protokol, der leverer oplysningerne.
3. De modtagne oplysninger må kun anvendes til de i denne protokol fastsatte formål. Ønsker en af parterne at anvende oplysningerne til andre formål, anmoder den på forhånd om skriftligt samtykke hertil fra den myndighed, der har leveret oplysningerne. Det sker desuden med de begrænsninger, som denne myndighed fastsætter.
4. Stk. 3 er ikke til hinder for anvendelse af oplysninger i retssager eller administrative procedurer, som efterfølgende indledes på grund af manglende overholdelse af toldlovgivningen. Den kompetente myndighed, som har leveret oplysningerne, underrettes øjeblikkeligt om sådanne tilfælde.
5. Parterne kan i deres retsbøger, rapporter og vidneerklæringer og i retssager indbragt for domstolene som bevis anvende oplysninger, der er indhentet, og dokumenter, der er fremlagt i overensstemmelse med bestemmelserne i denne protokol.

ARTIKEL 11

Eksperter og vidner

En tjenestemand hos en bistandsansøgt myndighed kan bemyndiges til inden for de i bemyndigelsen fastsatte grænser at optræde som ekspert eller vidne i retssager eller administrative procedurer vedrørende spørgsmål, der er omfattet af denne protokol, i den anden parts jurisdiktion og at fremlægge de genstande, dokumenter eller bekræftede kopier deraf, som måtte være nødvendige for retssagen eller den administrative procedure. I anmodningen om fremmøde skal det specifikt angives, om hvilket spørgsmål og i hvilken egenskab tjenestemanden vil blive afhørt.

ARTIKEL 12

Bistandsudgifter

De kontraherende parter afstår fra alle krav på hinanden om refusion af udgifter som følge af anvendelsen af denne protokol, undtagen i givet fald udgifter til eksperter og vidner og til tolke og oversættere, som ikke henhører under offentlige myndigheder.

ARTIKEL 13

Gennemførelse

1. Anvendelsen af denne protokol varetages af den centrale toldadministration i Republikken Tadsjikistan på den ene side og de kompetente tjenestegrene i Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber og i givet fald toldmyndighederne i medlemsstaterne på den anden side. De træffer afgørelser om alle praktiske foranstaltninger og arrangementer, der er nødvendige for protokollens anvendelse, og tager hensyn til reglerne vedrørende databeskyttelse. De kan tillige rette henstillinger til de kompetente organer om ændringer af denne protokol, som de skønner nødvendige.
2. De kontraherende parter konsulterer hinanden og holder derefter hinanden underrettet om de detaljerede gennemførelsesregler, som vedtages i overensstemmelse med denne artikels bestemmelser.

ARTIKEL 14

Andre aftaler

1. Under hensyntagen til Det Europæiske Fællesskabs og medlemsstaternes respektive kompetence gælder det, at protokollen:
  - ikke må påvirke de kontraherende parters forpligtelser i henhold til andre internationale aftaler eller konventioner
  - anses for at supplere aftaler om gensidig bistand, som er eller måtte blive indgået mellem de enkelte medlemsstater og Republikken Tadsjikistan, og
  - ikke må berøre bestemmelserne for meddelelse mellem Kommissionens kompetente tjenestegrene og medlemsstaternes kompetente myndigheder af oplysninger, der er indhentet på områder, som er omfattet af denne aftale, og som kunne være af interesse for Fællesskabet.
2. Uanset bestemmelserne i stk. 1 har bestemmelserne i denne aftale forrang frem for bestemmelserne i aftaler om gensidig bistand, som er eller måtte blive indgået mellem medlemsstaterne og Republikken Tadsjikistan, for så vidt bestemmelserne i sidstnævnte er uforenelige med bestemmelserne i denne protokol.
3. Med hensyn til spørgsmål vedrørende denne protokols anvendelighed konsulterer de kontraherende parter hinanden for at løse spørgsmålene inden for rammerne af det samarbejdsudvalg, der er nedsat ved aftalens artikel 79.

SLUTAKT

De befuldmægtigede for DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB og DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB,

i det følgende benævnt "Fællesskabet",

på den ene side, og

de befuldmægtigede for REPUBLIKKEN TADSJIKISTAN,

på den anden side,

forsamlet i Bruxelles, den med henblik på undertegnelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Tadsjikistan på den anden side, i det følgende benævnt "aftalen", har vedtaget følgende tekster:

Interimsaftalen, herunder dens bilag og følgende protokol:

Protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

De befuldmægtigede for De Europæiske Fællesskaber og de befuldmægtigede for Republikken Tadsjikistan har vedtaget følgende fælles erklæringer, der er knyttet til denne slutakt:

Fælles erklæring vedrørende personoplysninger

Fælles erklæring vedrørende artikel 9 [Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 13] i aftalen

Fælles erklæring vedrørende artikel 33 [Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 94] i aftalen

De befuldmægtigede for De Europæiske Fællesskaber og de befuldmægtigede for Republikken Tadsjikistan har tillige taget følgende brevveksling, der er knyttet til denne slutakt, til efterretning:

Brevveksling mellem De Europæiske Fællesskaber og Republikken Tadsjikistan vedrørende etablering af virksomheder.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE PERSONOPLYSNINGER

Ved anvendelsen af aftalen er parterne bevidste om behovet for en passende beskyttelse af enkeltpersoner i forbindelse med behandling af personoplysninger og fri bevægelighed for sådanne oplysninger.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ARTIKEL 9

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 13]

Indtil Republikken Tadsjikistan tiltræder WTO, afholder parterne konsultationer i samarbejdsudvalget om Republikken Tadsjikistans importtoldpolitik, herunder ændringer i toldbeskyttelse. Der skal især foreslås sådanne konsultationer forud for forhøjelsen af toldbeskyttelsen.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ARTIKEL 33

[Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 94]

1. Parterne er enige om, at med henblik på en korrekt fortolkning og anvendelsen i praksis af denne aftale skal der ved udtrykket "særligt hastende tilfælde" artikel 33 [Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 94] i aftalen forstås tilfælde, hvor en af parterne har gjort sig skyldig i et væsentligt brud på aftalen. Et væsentligt brud på aftalen består i
  - a) tilbagevisning af denne aftale uden hjemmel i de almindelige regler i folkeretteneller
  - b) krænkelse af de væsentlige elementer i denne aftale omhandlet i artikel 1 [Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 2].
2. Parterne er enige om, at "passende foranstaltninger" som omhandlet i artikel 33 [Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 94] er foranstaltninger truffet i overensstemmelse med folkeretten. Hvis en af parterne træffer en foranstaltning i et særligt hastende tilfælde som omhandlet i artikel 33 [Partnerskabs- og samarbejdsaftalen TADSJIKISTAN: ARTIKEL 94], kan den anden part påberåbe sig tvistbilæggelsesproceduren.

FOR DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

FOR REPUBLIKKEN TADSJIKISTAN

BREVVEKSLING
MELLEM DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER
OG REPUBLIKKEN TADSIKISTAN
VEDRØRENDE ETABLERING AF VIRKSOMHEDER

A. Brev fra Tadsjikistans regering

Hr. ,

Jeg har den ære hermed at henvise til partnerskabs- og samarbejdsaftalen paraferet den 16.12.2003.

Som jeg påpegede under forhandlingerne, indrømmer Republikken Tadsjikistan i visse henseender virksomheder fra Fællesskabet en privilegeret behandling, for så vidt angår deres etablering og drift i Republikken Tadsjikistan. Jeg forklarede, at dette afspejler Tadsjikistans vilje til ved alle midler at fremme fællesskabsvirksomheders etablering i Republikken Tadsjikistan.

I den forbindelse kan jeg bekræfte over for Dem, at Republikken Tadsjikistan i tiden mellem paraferingen af denne aftale og ikrafttrædelsen af de relevante artikler om etablering af virksomheder ikke vil træffe foranstaltninger eller vedtage regler, der medfører en ny eller øget forskelsbehandling af fællesskabsvirksomheder i forhold til tadsjikiske virksomheder eller virksomheder fra noget tredjeland sammenholdt med situationen på tidspunktet for paraferingen af denne aftale.

Jeg ville være Dem taknemmelig for at anerkende modtagelsen af denne skrivelse.

Modtag, hr. , forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

For regeringen for
Republikken Tadsjikistan

B. Brev fra De Europæiske Fællesskaber

Hr. ,

Tak for Deres brev af dags dato med følgende ordlyd:

Jeg har den ære hermed at henvise til partnerskabs- og samarbejdsaftalen paraferet den 16.12.2003.

Som jeg påpegede under forhandlingerne, indrømmer Republikken Tadsjikistan i visse henseender virksomheder fra Fællesskabet en privilegeret behandling, for så vidt angår deres etablering og drift i Republikken Tadsjikistan. Jeg forklarede, at dette afspejler Tadsjikistans vilje til ved alle midler at fremme fællesskabsvirksomheders etablering i Republikken Tadsjikistan.

I den forbindelse kan jeg bekræfte over for Dem, at Republikken Tadsjikistan i tiden mellem paraferingen af denne aftale og ikrafttrædelsen af de relevante artikler om etablering af virksomheder ikke vil træffe foranstaltninger eller vedtage regler, der medfører en ny eller øget forskelsbehandling af fællesskabsvirksomheder i forhold til tadsjikiske virksomheder eller virksomheder fra noget tredjeland sammenholdt med situationen på tidspunktet for paraferingen af denne aftale.

Jeg ville være Dem taknemmelig for at anerkende modtagelsen af denne skrivelse."

Jeg anerkender hermed modtagelsen af denne skrivelse.

Modtag, hr. , forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

For
Det Europæiske Fællesskab